

Makfa ar peesuhstichan
par panti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Makfa beš peesuhstichanaš
Rihga:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teel isdohts fest-
deenam no p. 12 fahloht.

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaschneeks un apgahdatajs.

Mahjas weesis isnahk ween reis pa nedeku.

Makfa
par fludinashana:

par weenas fleijas smaltu
rakstu (Petti-) rindu, jeb
to weetu, to lahba rinda
eenem, makfa 10 lap.

Kedafzija un ekspedizija
Rihga,

Ernst Plates bilshu- un
grahmatu-drutatawa pee
Beštera bafnijas.

N°. 6.

Sestdeenā, 8. Februar

1875.

Mahditajs.

Saunafahs sinas. Telegrafa sinas.

Selshemes sinas. No Rihgas: andeles sinas. No Jaunpils: foh-
lotaju fwehtli. No Bešterburgas: nošedneeku aifuhstichana. No Makfa-
was: fneega daudsums.

Ahrfemes sinas. No Franzijs: tautas fapulzes fpreeschana, — Gra-
mona raksts. No Anglijas: strahdneeku dshwoolki. No Ungaru semes: mini-
sterijas pahrgrohsichana. No Hamburgas: celu brugijs. No Sweedru semes:
jauns kara-deenafis. No Turku semes: Suezes kanala labums.

Bahr gohws-lohpu lohpschana un audschana. Raksts is Umurgas. Sari-
nafchanas. Sikti notikumi is Rihgas. Preischu tirgi un pmandas papihri.
Peelikuma: zaur tumšibu pee gaismas. Graudi un seedi.

Saunafahs sinas.

No Rihgas. Par wezako mahzitaju pee Rihgas Beštera-
bafnijas ir ezejts Lehrpatas uniwersitetes dozents Luffens L.,
un par Rihgas politechnikas direktoru (us 2 gadi) — fchihš
politechnikas profefors Rieferigly L.

— Swehtdeenu tai 9ta Februari buhs Latweeschu
beedribā Latw. teaters. Strahdihs jaunu lugu „Tauteeschi.“
Us labu israhdichanu war zereht, jo A. Allumana L. libd-
fpehlehs.

No Peebalgas. Mufhu kreetnais, neaismirstamais tautas dehlš,
Kronwalda Altiš, nomira tai 5tai Februari. Klahtakas sinas
fchim numuram klahtpeelikta nahwes-sinā.

No Ehrglu draudses ffohlaš. 16ta Jan. draudses ffoh-
lenus fcheit apskatija zeen. Wids. ffohlu preefchneeks Smil-
kenes dr. mahzitajs Guleke kungs libd ar Wez-Peebalgas un
fchihš draudses mahzitajeem. Ffohlotajs jautaja no Wids-
mes geografijas, teh-emes un fwehteem stahsteem, is kureem
ari z. ffohlu preefchneeks behrneem daschas jautafchanas preef-
schā lika, un tad latw. orthografiju, wahju lasichanu libd ar
pahrtulkofchanu usdohdams, ari no wahrdumahzibas jautadams,
behrnus usflubinaja jautakeem buht. Par fcho paskubi-
nafchanu pateizohht jazere, ka libd ar ffohlaš gaischumu ari
jautriba wairaf jels. Behrnu nefamaniba naw wis zaur to
aifildinajama, ka tee wehl pirmo seemu ffohlā nahk, bet wifu
wairaf nefohlotu wezaku nekahrtiga audsinashana behrneem
jautribu nomahz un tahdi ffohleri pahri seemas ffohloti wehl
dashreis mehdi buht daudš nefamanigaki, neta tahdi behrni,
kas wehl nemas naw ffohlā gahjufchi, bet no ffohlotheem we-
zakeem jaw mahjās sem zeetas usraudnichanas un daudsfahr-
tigas pamahzichanas teel audsinati. Ffohlotajeem ne-isdohsees
wis dascham ffohlenam par ffohlaš laiku jautribu, mohdribu

un famanibu eedihdiht, ja tee jaw mahjās us to nebuhs ra-
dinati. Schai ffohlā tagad ir pawifam 43 ffohlaš behrni. No
fcheem 27 sehni, kas mahzahs gandrihs ari wifu Wahzu un Kreeiwu
watodas, un 16 meitenes, kuras ir rohlaš-darbōš dabu mah-
zibu. Bet leels truhkums ir pee nekustinajama ffohlaš-in-
wentarijuma. Kad nu rehkens par ffohlaš-inwentarijumu ffohlu
waldichanai ja-eesuhhta, tad ir zerejams, ka ari fchini leekā
drihs tiks palihdsehts. J. Fschb.

No Leepajas. Kamehr Leepaja dselszeltu dabujufe, tamehr
andele gadu no gada peenamahs. Bahr tahm isgahjufchā
1874tā gadā eewestahm un iswestahm prezhem atrohdam Wah-
zu Bešterburgas awisēs jo plaschas sinas, is kurahm kah-
bus flaitkus fchē usfihmesim. Iswestu preischu wehtiba bi-
juje 6,299,665 rubl. Labibas tik daudš: 245,833 fchetw.
meeschu, 130,547 fchetw. rudšu, 112,459 fchetw. ausu, 3142
fchetw. kweeschu (puhru) un linu fehklas pawifam 54,126
muzas, tad 182,118 pudu linu, 80,740 pudu lupatu 12,038
pudu kaulu, 11,745 wedro fpirkta, 122,409 flihperi u. t.
pr. No eewestahm prezhem peeminesim: 258,270 pudu af-
menu ohgtu, 51,667 muzu fitku, 23,011 pudu petroleuma,
23,052 pudu ffuntsimehflu u. t. pr. — Leepajas ohstis ir
no ledus tihrs. Tai 23fchā Janwari Leepajā eebrauja weens
ar fahli lahdehts kugis un weens damflugis.

No Spanijas. Bahr karofchanu starp Karliteem un wal-
dibas kara pulkeem daschadas sinas atnahkufchas, bet tahm ne
if reišas war pilnigi tizeht, jo tahs ir brihscham waj nu Kar-
litem, jeb waj waldbibas kara-fpehtam par labu fagrohstas.
Bet zil nu no tahm daschadahm sinahm war issinahht, tad ja-
faka, ka waldbibas kara-pulkeem beidsamā laikā naw ihsti wei-
zees. Gefahkumā waldbibas kara-fpehks Karlistus wairaf reišu
fakahwa, bet wehla, warbuht zaur jawu uswarefchanu
drohšchs palizis, tika no Karlitem fakauts. Tas nu
acti-
steem politikas sinā leels panahkums, ka wini fpehjufchi wal-
dibas kara-pulkus fakaut, jo zaur to wini isnihzina tahs sinas,
ka wina (prohti Karlistu) pulki fahk isflihst. Sinams ka nu
waldbibas kara-wadoni fanemsees un ar laiku wineem ari gan
isdohsees Karlistus pahrfpeht.

Telegrafa sinas.

No Berlines, tai 6. (18.) Februari. Wahzijas keisars
Wilhelms zaur fa-aufstefchanohs faflimis.

— Bilbao pilssehtas apfargataju flaitle tizis pawairohts.
Karliski tikufchi pee Moras fakauti.

Cekšfemes ūnas.

No Rihgas. „Rihgas biršas un andeš-awisēs“ atrohdam jo plasčas ūnas pahr Rihgas andeli, pahr eewestahm un iswestahm prezehm. Behz ūšihm ūnahm ūpreeschoht jaūafa, ka iūgahjuūhā 1874tā gadā andele pahr ziteem gadeem ta jo plaschaka bijuūe. Šehē nu uūšihmiesim lahdus ūlaittus pahr prezehm, kas no Rihgas pehrnā gadā uū žitahm semehm aisuhtitās. Tika iswesti pehrnā gadā 2,585,932 pudu linu, 1,173,612 pudu kanepju, 125,122 muzu linu-ūehklas, 80,551 ūšetwertu kanepju-ūehklas, 174,056 ūšetwertu ūehklas; pahr labibas isweūchanu atrohdam ūchahdus ūlaittus: 748,275 ūšetwertu rudju, 260,899 ūšetw. meeschu, 914,588 ūšetwertu ausu, 4,789 ūšetw. ūweeūchu (puhru) un 92,783 ūšetwertu griku putrainu; pahr lohku-andeli runajoht wiūupirms japeemin, ka par 11,305,614 rublu lohki pahrdohti, un pehz gabaleem ūlaittoht atrohnu tahdus ūlaittus: 276,703 balūi, 3,606,859 planki un deūli, 3,804,207 ūliheri, tad leetus lohki: preeūūch wahgeem un wahsim 19,238 gabali un galdi preeūūch wiħnu muzahm un traukeem 243,913 gabali. Pahr prezehm, kas uū Rihgu atwestās, peeminesim diwas, prohti ūahli un ūlkes. Iūgahjuūhā gadā tika eewesti 2,322,006 pudu ūahis un 83,646 muzās ūlku.

— Rihgas Latweeūchu labdarischanas beedriba pilnā ūapulzē 2. Februari iswehlejā par rewidenteem: Feldmann kundsi, Grūnberg jaunkundsi, Bumpur lungu un Chr. Berg lungu. Tad noūpreeda par ihpaūchumu noūirkt to namu, kuzā lihdi ūchim beedribas lauschu-ūehkis bij un par ūuru 6350 rubli tohpohht pagehrehis.

No Jaunpils (Widsemē). Tai 13tā Janwari ūchini gadā muħsu pareiūtigiūais draudses ūlohotajs B. Wihtola l. ūwehtija ūawus 25. gada amata-ūwehtlus, uū ūureem daudi ūchahs draudses lohzehti un pehrnūderi, par putena laiku nebehdadami, jaw agri no rihta bija atnahluūchi, Wihtola lungu uū wina gohda deenu apūweizinaht. Behz notureteem Deewwahrdem baūnizā weeūi atkal ūapulzejahs ūwehtlu mahjā un tur preeūteris Nendatūchina l. tureja ihju runu, peeminedams Wihtola l. 25 gadu puhlinus draudses ūlohā un uūūihtibu baūnizā pee Deewa kalpoūchanas, par ko wiūūch no baūnizās waldbibas jaw dabujis diwi uūteikūchanas rakstus un laikam ari dabuūchoht naudas dahwanu. Kunas beigās nowehleja Wihtola lungam ilgu dūiħwoūchanu, uū kam dūeedataju lohris un walūis-ūlohotaji, sem A. Auūin l. wadiūchanas, ūšetrbalūigi uūdūeedaja, un Wihtola l. ūirūnigi pateizahs par ūchahdu apūweizinaūchanu tillab zeen. runatajam kā ari dūeedatajem. Weeūi palika lihūūni lohpā lihdi wehlam wakaram. Pastarpahm tika dūeedatas uū ūšetrahm balūim Latweeūchu un Kreewu tautas dūeefmas. Bluku Jahnis, lahdē Jaunpiletiē.

No Pehterburgas. Kā Kreewu awiūe („Русск. Миръ“) ūino, tad ir nodohmajuūchi, tohs preeūūch zeetumneeku darbeem noūpreeschohs noūeedūneekus pa uħdens-ūetu noūuhtihht uū Sachalinas ūalu (pee Japanes), ūur wiwi tiks isleetati preeūūch strahdaschanas ohglu kalnu-raktuwēs. Šehihs kalnu-raktuwēs tiks isihretas. Neween noūeedūneeki, bet ari žiti strahdneeki tilūchoht preeūūch kalnu raktuwehm peenemti, bet tikai tad, kad noūeedūneeki til daudi naw, žil strahdneeku waijaga, jeb kad trubhūi starp noūeedūneekem ihpaūchi darba prateji. Marinu (juħras leetu) ministerija patura preeūūchrohku pee ohglu pielūchanas preeūūch kara-ūugeem. Uū tahdu wiħi dohma, ka wareūchoht

walūti no isbeħgdameem noūeedūneekem atūwabinaht, jo no Sachalinas ūalas teem nahūūees gruhiti aisbeħgt atpakal uū tehwiju.

No Maūkawas. Kad jaw pee mums Baltijā ūchogad ūipri ūalūt un daudi ūneega, tad Kreewijā, par prohwi ap Pehterburgu un Maūkawu, ūals wehl jo ūiprats un ūneega dau-ūsums wehl jo leelaks. Tagad Kreewu awiūes ūino, ka meūchi tā ar ūneegu peeūniguūchi, ka meūcha putni un ūwehri nesin ūur dehteēs un no aukstuma un bada dūihiti nahū zeemōs un piūūūehitās. Tā par prohwi nesin tika Pehterburgas celās weens luħsiūis noūauts un weens ūakis dūenahts. Lombowas piūūūehitā wiūks bija eetezeēs un tur lahdus 11 žilwekus ūarehjis. Maūkawas Wahzu awiūe ūino, ka tai 26tā Janwari wiūks eenahjis Maūkawā, bet laikam no žilweku pulka un lee-lem nameem ūabaidihht nebija eedrohūchinajeēs žilwekus reet, jo til ko laudis ūahka ūaukt: „wiūks, wiūks!“ tē ari wiūks aisbeħga gar lapūetu garam uū lahdu klaiju lauku. Bet pehz lahda laizina wiūūch atnahza atpakal, laikam no isūalkumu dūihitē. Drihs laudis ūahka wiūku dūenaht un to lahdā pagalmā eedūina, ūur to noūitjuūchi, kā Kreewu Maūkawas awiūes to ūino.

Ahrfemes ūnas.

No Franzijs. Franzijs ūapulze arweenu wehl ūpreeūch pahr waldbiūchanas-likumeem. Tas preeūūchlikums pahr ūenata dibinaūchanu tika no tautas ūapulzes peenemts. Behz ūchi preeūūchlikuma peenemūchanas nahza pee apūpreeūchanas, lahdā wiħū ūenatori buhtu žetami. Konūerwatiwu partija un waldbiba gribeja, lai weena puūe ūenata lohzehtu jeb ūenatoru tiktu želti no republikas preeūūchneeka, ohtra no walūis paūchas. Ne-ublikaneēūchi bija ūchahdai gribeūchanai preti, pagehredami lai wiūi ūenatori, tiktu no walūis želti, tas ir tapat kā tautas weetneeki preeūūch tautas ūapulzes teel želti no walūis. Tā kā nedū konūerwatiwi nedū republikaneēūchi no ūawas pagehreūchanas neatkahpahs, tad tika ūchahds preeūūchlikums ūenatoru wehleūchanā preeūūchā likts: ka iūkatrai gubernijai (departementam) waijadsētu iū ūawa widus eezelt trihs ūenatorus, bet pee tam buhtu noūakams, lahdu war par ūenatoru eezelt. Kad nu dohmas pahr ūenatoru želūchanu bija iūūaitās un preeūūchlikums pahr ūenata dibinaūchanu wiūās ūawās datās pahrūpreeūs, tad wehl bija jabalūo pahr preeūūchlikumu piūnigu peenemūchanu un tē nu notika, ka preeūūchlikumu ar lahdu balūu wairumu nepeenehma. Tā nu wiūa ūpreeūchana un strihdeūchanahs bija welta bijuūe. Preeūūch tam eezeltai komiūijai tika nu uūdohts, lai ūastahda jaunu preeūūchlikumu. Tē atkal tas japeemin, ko reiū lahdē Franzijschu politikas wiħrē ūazija pahr tautas ūapulzi: kamehr tautas ūapulzē nebuhs tahda partija, kas warehs žitas partijas pahrūpeht, tamehr ar ūpreeūchanu un ar ūapulzes darbeem neweikūees.

— Herzogs Gramons islaidiē graħmatinu, ūuru noūauzis „Tagadejs un pagahjis laiks.“ Šhini graħmatinā nu Gramons nehmeēs Biūmarkam uūbrukt, wiūfadas wainas Biūmarka politikas darbeem uūteepdams. Wiūūch ūaka, ka Biūmarks arweenu launu prahtu uū Austriju un Franziju turedams un tapehz wiūu darijis, lai waretu ar minetahm walūim ūaru ūahkt un tahs ūalaut, ihūi ūakoht, herzogs Gramons tahs paūchas apwainoūchanas pret Biūmarku iūūaka, ko ūawā laikā jaw lahdē Italeetiē generalis Lamarmora laudis islaida un žaur to ūew mas ūlawas eepelnijahs, gribedams atūihita politikas wiħra no-ūelnus žaur iūgudrotahm apwainoūchanahm maūinaht. Tad pahr

ultramontaanu striedineem runajohht herzog's Gramons fawá grahamatiná peemin, ka Wahzu un Aultreefchu awises no fchih's partijas esohht nopiktas un Franzuschu awises ari ne-esohht deefgan gudras, un tapehz pagehr, lai Franzuschu awisehm tiktu wajadfiga fahrtiba eerahdita, jo winas esohht dauds no-darijufchas, kas Franzijai tiklab kara-, fá ari politikas-leetás par fshadi bijis. Lai Franziju atkal waretu pee spehta un ftipruma peewest, tad wajagohht meerigi un gudri nogaidiht un pee tam fawus kara-fpehtus atjamohht un pawaitohht.

No Rohmas. Janwara mehnesim beidsotees Rohmas pils-fehtá fajehtlaks leels trohlfnis par kahdu fteplawibas darbu, prohti kahdas awises („Kapitale“) redaktors, wahrda Sonzono, tika nonahwehts. Tas bijis tá: Kamehr kauschu pulks, lihgfnu fwehtku drehbés tehrpees, pa celahm staigaja un musikhis fpehleja, tamehr Sonzono fehdeja weens pat's fawá darbu istabá un nobeidsa fawu awises numuru, kas rihtá bija drukajams un laudis islaischams. Te eenahl kahds fwech's zilweks istabá un kahdu pehdu garu nasi iswilz's peestedsfahs nepamanoht pee rakstama galda un dur ar nasi Sonzono'am galwá. Sonzono peezelaks, win'ch dabuhn ohtru duhreenu wehderá, trefcho plezós; win'ch ar fteplawu zibnaks un fonz pehz palihga. Saul'chanu dsirdejufchi diwi strahdneeki is drukatawas at-frehja palihgá, un lai gan strahdneeki nopuhlejaks fteplawu fakert, tad tomehr tam isdewaks israutees un pa trepehm semé muft, bet apa'fchá pee durwim winu ziti fagaidija un fakhra. Nu steidsfahs pee eewainota Sonzono, kam wehl nasis meesás stahweja. Kad nasi iswilka, tad Sonzono fawu dsihwibu is-laida. Slepflawa, wahrda Pio Frezza, ir wehl jauns un ap-prezejees, winam ir feew' un behrni, ir leels no auguma, ftip's un plezigs wih's. Kas winu us fteplawa darba passubina-jis, tas naw sinams. Sonzono bijis leels pretineeks Itali-jas fchninu waldischanai. Daschi dohma, ka kahda Sonzo-no'am naidiga partija buhs mineto Pio Frezza falihgufe, lai Sonzono nonahwe.

No Anglijas. Schinis deenas Anglijas parlamenté tika preekschlikums preeksch apfpreefchanas preekschá likts pah to, fá waretu strahdneeku dsihwolkeem apgahdabt labaku eerikti. Schis preekschlikums neprafa nekahdas pahrgrohsifchanas no waldivas pufes nedf ari kahdus upurus no zitahm kauschu kahrtahm, bet ihpafchi fihmejaks us wefelibas kohpfchanu. Schini finá Anglija beidsamós gadd's dauds strahdajufe un gahdajufe. Tá par prohwi pilsfehtás un ari us semehm atrohda's ihpa-fchi no ahrsteem fastahditas teefas, kas pahrrauga wefelibas buh'chanu ari strahdneeku mahjoktós. Minetais preekschlikums ihpafchi fihmejaks us leelafahm pilsfehtahm, par prohwi Lon-doni. Tad ari tika preekschá likts, waj newajadsetu ihpa-fchus mahjoktus buhweht preeksch strahdneeku dsihwolkeem.

No Unguru semes. Pah pahrgrohsifchanoh's Ungaru mi-nisterijá runajohht japeemin, ka wehl nedelas, pat mehneschi war aiseet, kamehr fchi pahrgrohsifchanoh's buhs beigta. Ka tas aht-raki nenoteek, pee tam turenas buh'chana wainiga. Tá par prohwi ministeri grib no fawa amata atfahptees, bet kapehz, tas gruh'ti fafams. Kad ministerija no fawa amata atfahp-jahs, tad tas noteek waj nu tamdeht, ka waldiva tai wair's pilnigi neustizahs, waj ari tamdeht, ka winai par maj pee-friteji walts fapulz'e, jeb ari kad starp winas lohjelkeem fchel-fchanahs radufehs. Wifas tahdas leetas Ungarijas ministe-rijai naw radufchahs un tatschu wina grib no fawa amata atfahptees, lai gan, fá nupat minejam, winai preeksch atfahp-

fchanas naw nekahda ihpafcha eeme'la. Saka, ka ministerija atfahjotees, lai waretu jauna ministerija fastahptees, un tad ta few wairaf peefritejus fadabuht. Ka zaur to ministerijas darbi teek kaweti, ta nu faprohtama leeta, un ka pee tam wehl da-fchas jufchanas war rastees, pah tam ari nebuhtu nelo fo brikhetees. Turpmakas sinas mums rahdih's, fá un kad fchi pahrgrohsifchana ministerijá beigfees un wajadfiga kahrtiba buhs panahkta.

No Hamburgas. Ká ahrsees awises lafam, tad Ham-burgas pilsfehtá fahlfufchi eelas ar fchugunu brugeht. Wi-neem tahds aprehkinajums, ka fchuguna brugis esohht dauds labaks preeksch braulfchanas un nekad nepaleekoht flidainfch nedf pa wafaras- nedf pa seemas-laitu. Gan eefahkumá makfa deefgan naudas, bet kas par to, kad reis eetaifhts, tad ari labu laiku turehs. Daschás pilsfehtás ir eelas brugejufchi ar affaltu, bet affaltam ari fawas wainas, lai gan zitadi kas deefgan ftip's, bet kad leetus lijis jeb kad falis, tad us affalta brugi flid un sirgi kahjas aplauschahs un nereti nelaiime no-teekahs.

No Irtingenas teek sinohts pah lohpu mohzifchanu un atreeb'chanoh's. Tas bijis tá: kahds fuhrmanis breefmigi fa-wu sirgu kahwa. Behz tam, kad win'ch sirgu isjuhda, tad fistais sirg's ar leelu nifnumu fawam mohzitajam usbruka, winu ar johbeem fakhreis gar semi passweeda, tad kahdu ga-balinu us preekschu pawilz's, atkal passweeda un ar zelem usmetees, to breefmigi fahla koh't. Tikai ar leelem publi-neem peesteigufcheem laudim isdewaks fuhrmani no apfakaitinata sirga atfwabinah't. Fuhrmanim gihmis fakoh'sis un weena roh'ta tá fakoh'dita, ka to wajadseja atnemt (nograest.) Scho notikummu lai eewahro, kas fawus sirgus neschelligi kauj un dau'fa.

No Sweedru semes. Reti mums kahdreis gadahs no Swee-drijas un Norwegijas fo sinoht, jo tur meerigi strahda, par-tija pret partiju nerih'kojah's, nekahdas eewehrojamas pahrgrohsifchanas neteek isdaritas, us karofchanu nedohma u. t. pr. Bet fchini gada tur weena leelaka pahrgrohsifchana eefahkta, prohti Sweedrija un Norwegija tiks eewests wispahrigais kara-deenast's. Behz fchi jauna wispahriga kara-deenesta li-tumja ja-eeftahjaks ar 21mo gadu ih'tá kara-deenastá, tur fe-fchi gadi japaleek, tad teek peeskaititi pee semes fargeem jeb militifcheem. Isdohfchanas preeksch kara-pulkeem un kara-fugeem un zaur wispahrigo kara-deenastu wajadfigahs pahrgrohsifcha-nahs tika walts fapulz'e pahfpreestas. Kara-ministera preeksch-likumam radahs daschi pretineeki, bet kad nahja pee balfo-fchanas, tad preekschlikums tika ar balju wairumu peenemts. Kara ministeris bija nodohmajis atfahptees, ja wina preeksch-likummu nepeenemfchoht.

No Turku semes. Preeksch kahdeem gadeem tika israkt's milfukanalis zaur Suezes semes-fchaurumu un tapehz kanali nofanz par Suezes-kanali. Zaur fcho kanali ir faweenota widus-juh'ra ar farkano-juh'ru, fá ka no widus-juh'ras war taifni pa uhdens-zetu nobraukt us Indiju. Senaf no Giro-pas us Indiju ar fugi brauzoh't wajadseja wifapfahret Afriku braukt, zaur fo neween zelf'ch bija lohti garfch, bet ari lohti wahrig's, ihpafchi par karstuma lih'niju jeb ekwatoru un gar Afrikas deenwidus galu brauzoh't, tur nereti breefmigas au'las plohfahs, fá zeen. lafitaji is fenatahm sinahm wehl atmine-fees. Zaur mineto Suezes-kanali uhdens-zelf'ch us Indiju pa-ihfinahts, kas neween tirgofchanai leelu labumu atmet, bet it

paſchi Turzjii un Egiptei. Turku waldbiba tagad ſawas diwi pawalſtes Aſſru un Zemeni war zeetaki pee klaufibas peeſpeeft, jo nu winai eeſpehjam pa uhdens-zetu ar ſaweem lara-pul- teem tur nobrautt, ja pawalſtes palikta nepaklaufigas; ſenaf pa ſemeſzetu nahzahs grubti lara-pulkus tur aiſdabuht. Ari Egiptes lehninam no Suezes-kanata ſaws labums atlehzees, winſch ſawu waldbibu gar ſarkanas juhraſ kraſteem tahtaku iſplatijs. Tagad ir pa ſarkanu juhru eetaiſita damſkugu brauf- ſchana un Maſſanas pilſſehta Egiptes lehninſch preeſſch ſa- weem damſkugeem ir eetaiſijs ſtanziju, no kureenas winſch ſawus tahtalus zetis uſnem, lai waretu Egiptes waldiſchanu lihdſ Nil-leelupes awoteem iſſteekt. Maſſanas pilſſehta ta- gad teek eetaiſita uhdens-ſkunſte, lai waretu no kalneem dſe- ramo uhdeni pilſſehta eelaiſt, pilſſehtu ar labu uhdeni ap- gahdaht. Ea beidsama weeta pee Aſtrikas kraſteem, ko Egipt- te ſawā warā dabujuſe, ir Berberije pilſſehta, kuzai ir labſ obſte, tapeh; Egiptes lehninſch ſchē eetaiſa ſew tirgoſchanas ſtanziju; ari winſch nodohmajis tur nolikt 300 lara-wihrus pilſſehtai par apſargaſchanu.

Pahr gohws-lohpu lohpfchanu un audſeſchanu.

(Stateſ N 5.)

Kad nu jautajam, kur ta waina atrohnahs, ka gohws-lohpu audſeſchana un lohpfchana pee ſemneekem tagad naw tahtaki weikujehs un naw wairaf attiſtijiſujehs, ka wina bija jaw preeſſch gadu deſmiteem ſem pawiſam zitadahm buhſchanahm un laika-praſiſchanahm, tad iſ wiſa, ko jaw eeſpreeſſch ſaji- jam, dabujam ſcho atbildi: Schi waina mellejama ne ſliktōs laikōs, ne pagahjuſchās wai no jauna zeltās eeriktēs, bet ſem- lohpiſibā paſchā, jeb rihtigati ſakoht: nepareiſā laika-gara ſapra- ſchanā. Un to aſſihdami ohrtahrt ari atrohnam, ka ſchi waina lohti dſili ſaimneezibā eeſaknojuſehs, ja ka ſchē tā ſakoht no maſas bruhzes nemanohrt leela ſlimiba zehluſehs, kaſ wiſu meeſu pahrſpehjuſe, kaſ neſinoht wiſōs kaulōs gut un titai zaur kreetnu ahrſteſchana war tiht dſeedinata. Ja tahdu zaur zaurim ſlimu meeſu titai glehwi ahrſte un ar kreetnu ſpehtu nerauga ſlimibu pahrwareht, tad ſinams naw nekahdas zeribas, ka ahrſteſchana iſdohſees. To paſchu war ſajihrt no muhſu lohpu audſeſchanaſ Baltijas gubernijās. Ari ſchē ir jadſeede wezas kluhdas, japahrwar wezi eeradumi un nelabumi ar kreetnu zihniſchanohs, ar wiſeem ſpehtem, zaur ko ſinatnibu iſprohwefchana un laika-gara gahjumu eemanto- juſchi, ja gribam pareiſi ſtrahdaht, uſ preeſſchu tiht un tohs pelnaſ awohtus, ko daba muhſu ſemei tiht bagatigi peeſchli- ruſe un uſ kureem wiſs muhſu dſihwibas uſturs gruntejahs, tā peenahlahs iſleetahrt, — ja negribam ar tulſchahm wahr- pahm nopuhletees un zaur neſamanu graudus peluſ aſſtaht. — Warbuht daſchi mums pahrmetihs, ka no ſtabarga balki padaram, ka neeka lectu tiht leelā wehrtē leekam. Bet tahda pahrmeſchana titai peerahditu, ka mehſ zaur ſawu wezu eera- dumu tiht dſili neſinaſchanā nogrimuſchi, tā ar tunſibu ap- klahti, ka ne to wiſjutuwalo taiſnibu muhſu paſchu preeſſchā ne-eeraugam. To gohws-lohpu lohpfchana un audſeſchana muhſu gubernijās ar ſemlohpiſibu ir tiht zeeti ſaweenotas, ka tahs ne muhſcham naw ſchkiramas. Semlohpiſiba ir muhſu dſih- wibas awohts; to newar pat netizigais Tohms leegt. Bet beſ gohws-lohpeem ſemlohpiſiba plaſchakā garā atkal naw ne- maſ dohmajama. Gan war maſus lautus, ihpaſchi tuwu pee pilſſateem, ari beſ lohpeem lohpt un mehſluſ iſ pilſſehta pirkt. Bet ne tā war dariht ar leelakeem lankeem zaur zaurim, ar

ſemneeku mahjahm un zitahm leelakahm ſaimneezibahm. Schē ir lohpu audſeſchana nepezezeſchama leeta, un kad ſcho netur zeenā, kad ſchi panihkt, tad japanihkt ari paſchāi ſemlohpi- bai. Kapeh;? Mehſlu ſagatawoſchana zaur to tohp neween dahrgaka, bet ari maſaka un ſliktata un no tam atkal iſnahkt darba-ſpehti lohti dahrgi, iſdohſchanaſ ſaimneezibā wairſ ne- war eeſpeht aiſmaſſaht, tapeh; ka lauti tiht daudſ ne-eeneſs zit waijadſigs, ſtarp kapitalu un kapitala augteem waretu riht- igu lihdſiwaru panahkt. Scho wainu un iſtruhtumu ari pat zaur ſkunſtigu mehſlu pirſchana newar pahrwareht. Si- namſ muhſu laikōs ſemlohpiſi no ſkunſtugeem mehſleem tā ſa- loht to beidsamo palihgu truhtumā zere dabuht un tapeh; tad ari zit ween ſpehjam tohs peht.*) Bet jaunakōs laikōs kreetni ſemlohpiſi un mahziti wihri iſmellejuſchi un aſſinuſchi, ka kaſſe ſemlohpiſi, kaſ wiſu ſawu zeribu leek uſ ſkunſtugeem mehſleem un ſtala-mehſluſ it ka kahdu nowalkatu un par daudſ wezu ſwahrku atnet, teeſcham uſ ſmiltim namu buhwejis. Skun- ſtigi mehſli, ka jaw eeſpreeſſch peeminejam, jauſluhlo titai ka iſpalihdſiba, ne ka lauku lohpfchanaſ pamatu. Weentahrt tee iſnahkt par dahrgu, ohrtahrt wini titai uſ kahdu brihdi ſemes ſpehtu pawairo un leelaku graudu eenemſchana ſelme, — uſ ilgu laiku, kad ſtala mehſleem atrauj to noſihmi un to weeku, kaſ teem ſemlohpiſibā jaw no dabas peeſchirtas, ſkunſtigi mehſli ne-eeſpeh; paſtahwigu graudu eenahſchana un ſemes ſpehtu pawairoht un uſtureht; beidsohrt ſeme noplizinata un ſaimnee- ziba jo deenas jo wairaf ſakriht un eet bohjā. Tapeh; ne- ſchaubohrt taſ brihdſiſ klahrt, kur no wiſa prahta un ſpehka jaluhlo uſ tam, ka lohpu-audſeſchana pee ſemneekem tohp zel- tin zelta. Wahzu mahzihrt ſemlohpiſi D. Peterſohns par ſcho leetu rakſta tā (Ueber die Rindviehzucht u., Danzig, 1874, S. 48): „Walſti, kur eedſihwotaju ſkaiſſs peeaug, nahkt peens, ſweeſts, gata un t. j. pr. pret labibu leelakā zenā un no tam zetahs lehtata zena par mehſleem. Zaur to zetahs ſem- lohpiſibā leelaka, plaſchaka mehſlu iſleekafchana; ſaimneeziba pee- nemahs ſpehka, leelumā un kreetnibā; iſ lohpu-audſeſchanaſ atlez jo deenas jo leelaka pelna un wiſs taſ uſaizina uſ jo kreetnatu un gruntigaku lohpu-lohpfchana.“

Un tahtaf:

„Wiſās walſtis un pee wiſahm tautahm ir zenſchanahs uſ mantas pawairoſchana: kad ſchi zenſchanahs neſelmejahs jeb paleek beſ augteem, tad pee tam wainigi nelabumi, kaſ ſak- nojahs dſili kauſchu ſaimneezibā, ſchē nelabumi, tapeh; ka winu ſaknes tiht dſili eet, nezetahs wiſ ahrumā jeb nejaufchi, bet wini ari ahtri un nejaufchi nenobeidsahs. Tapeh; tad ari preeſſch ſemlohpiſja kauſchu wairoſchanahs ir drohſch zeta-rah- ditajs un padohma-dewejs, ka pelna iſ lohpu-audſeſchanaſ ja- pawairo, beſ ka winam buhtu jabihſtahs, ka zaur leelahm iſ- dohſchanahm preeſſch lohpu-lohpfchanaſ ſaimneezibā pahr- ſteizjees un no tahm ne kahdu pelnu nemantohs.“

Einams, netruhts ari pat mahziti laudis, kaſ mums pre- toſees un ſcho taiſnibu neatſihdami un nenoejhgdami warbuht ari zitus raudſihſ eemuſinaht ka lohpu-lohpfchana pee mums ne-efohrt nelahdā wehrtē jaleek. Bet lai nepeewiſamees; wiſōs laikōs un wiſās kauſchu kahrtās ir deefgan ehrmigi kauſchi bijuſchi, kaſ ne kahdas jaunſ eeriktēs un pahrwehſchanaſ newar eeredſeht, pat ari kad zaur tahm labu ſohli uſ preeſ- ſchu ſpertu. Wini aplampj wezus eeradumus tiht zeeti it ka

*) Pahr ſkunſtmehſleem ſawā laikā paſneegſim ſinas. Rebaljje.

gleemescha wahks fawu gleemest un nelaisch fawu mihtako ah-trakt walam, lihds winu ar spehku atlausch. Ta ari radahs reis wezs, zitadi lohti flawejams kungs, kas tapehz ween pret dselszjelu buhweschanu ar wiseem spehkeem pretojajs, ka winfch newareja eeredseht dampfmaschines fwilposchanu. Bet dselszjelu buhweschanu fchi ehmiga weza deht jaw neastahja, un ari gohws-lohpu audsefchana tapehz, ka daschi warbuht stata fmafu eenihd, pee mums neneewahs, bet turpretim par derigu atfihis un jo deenas jo wairaf fahks zeenih. Tapehz tad ari wehl tik ta weenweeniga jautafchana war buht: ka lai gah-dajam, ka lohpu-audsefchana pee mums sekmetohs un attih-ftitohs?

Kad nu ta waina, kas fcho attihstifchanohs aistawe, pascha semkohpiba atrohnahs, wirs kura fchi dibinajahs, tad sinams ari tee eerohtfchi, ar ko schis launums japahrwar, ne no ahrpufes sagaidami, bet weenweenigi fainneeziba pascha jamelle. Tapehz ari fche naw runa no leelaka spehka un kapitala, ar ko semkohpiba buhtu jazet, bet no tam, kahda wishje tas spehks un kapitala, kas jaw ir, pareisi un riktigi jaisleeta, — no tam, ka lauschu fainneeziba janem palihga bagats pel-nas-awohts, ko lihds schim pilnigi ne-eewehroja, kam ta fakohht garam gahja, nesnadami, kahda leela manta ar laiku is ta smetama. Ja lohpu-audsefchanai buhs plaukt, tad preefsch tahs gan ari buhs janej leelaki upuri, ka lihds schim, bet fchee upuri nenofihmehs wis jaunahs isdohfchanahs fainneeziba, zaur wineem tikai us zitadaku jo derigaku wishji pahrwertihis lauku un plawu augtus naudä: weenkahrt seme tiks pastah-wigi aissargata no noplizinafchanahs un nesihis leelakus aug-tus, jaw zaur to buhs wineta leelaka pelna is lohpu audse-fchanahs ohtkahrt tee augti, ko no laukeem un plawahm fanemam; un ko lihds schim daschkahrt it ka pa wehjam apesh-dinajam ar kustoneem, kas mas ween pelnas atmeta, fchee augti pee labakas un kreetmakas lohpu audsefchanahs azim redsoht pahrwertisees par drohfchu un flaidru eenahlfchanu (peenä, sweesta x.) Un ka no tahdas pahrlabotas lohpu-audsefchanahs muhju laikos neween zaur lauku mehflschanahs, bet ari ihpafchi no lohpeem pascheem jo leelaku un drohfchu pelnu war sagaidiht neta fenak, naw ne mas jafchaubahs, kad eewehro, ka pehz sweesta, galas x. leela peeprafschana zehlfsehs, un ka fchee tapehz stahw lohti augsta zena, kamehr labibas zena pret darba-spehku un zitahm fainneezibas isdoh-fchanahm daufs semaka ne ka fenak, ari waram schini leeta nemt preefschfihmi no ziteem apgabaleem Baltijas juhmasi. Ta no Pinu semes, kas aukstaka gaisa un flittakas semes deht Kursemei un Widsemei semkohpiba ne notahkam nenahf lihdsä, is gada wairaf ka par 2 miljoneem rubl. iswed sweestu, bes zitahm andeles leetahm, ko gohws-lohpi atmet. 1874 gad. wasara isweda is Pinu gubernijas Knopio, kas naw leelaka, ka leelakais aprinkis Kurseme, 90,000 pohdu sweesta (par 1,800,000 markeem, kas ir pufs miljonu rubutu wehrtiba). Turpreti is Widsemes un Kursemes sweestu un feeru gandrihf nemas neiswed; fcho guberniju semes augli tapehz netohp wis zaur gohws-lohpeem naudä pahrwertiti, bet teefcham pahrdohhti. — Daschs warbuht atbildehs, ka mehse ne-eespehjam ta ka Pinu fawu sweestu un feeru aistapeht us galwas-pils-fehtu, kur to labi aismakfa, un ohtkahrt, ka Pindis semkoh-piba tik labi neisdohdahs ka pee mums, un ka tadeht Pinu eedfchwotajeem jaislihdsahs ar lohpu audsefchanu, kamehr mehse leelaku wininu panahkam zaur labibas pahrdohfchanu. Bet

tahda eeruna naw nelahda wishje aijstahwama. Kad mehse fawu sweestu un peenu gribam fubtiht us aprinka pilsfehtem, un ja leelaks pulks pahrdohdams, us Rihgu, pat us Behterburgu un Maslawu x., tad mums tas nebuht naw ne-eespehjam, daufseem no mums ir dselszjeki un damflugi pa rohtai, ziteem atkal fubtifchana isnahf lehtaki, kad wini us tam fabeedrojahs un pehz kahrtas weens ohtra prezi panem lihdsi pahrdohht. Sche preefsch tam peeminesim kahdu preefschfihmi. 10 fainneeki tahda wishje fabeedrojahs; katrs no wineem wafaras laika taifihis 2 pohdu sweestu is nedelas, tapehz wish defmit lohpa 20 pohdu. Diwi nedelas sweestu ari bes ledus-pagrabu war it labi usglabahht. Pehz diwi nedelahm pawifam diwi birlawas jeb 40 pohdu sweesta un ar fcho gan buhs wehrtis weenam fainneekam braukt us pilsfehtu, pat ari kad tas lihds 15 juhdschm buhtu atstatu. Preefsch tahda tahluma makfatu ohre, us 4 deenahm rehkinohht, 6 lihds 10 rubulu, kas ir katram fainneekam ja daufs weens rubulis, bet wina eenahlfchana par 4 pohdeem sweesta istaifitu masakais 20 rubutu. Sinams, isdohfchanahs par fubtifchanu buhs wehl masakas, kad jo wairaf semkohpju faweenojahs, kad pils-fehts tuwaki, wai kad wairaf sweesta ko pahrdohht. Augscham minetas eerunas pirma data tapehz fakriht pate eelfch fewis un nemaf naw jafchaubahs, ka semneeki fawu sweestu jaw deefgan dahrgi un labi pahrdohhtu, kad tik buhtu ko pahrdohht. Serunas ohtra pufe jaw zaur wishu, ko eepreefsch runajufchi, tohp atjpehlota; fche tikai wehl peeminesim, ka, kad Pinu semä pee aukstaka gaisa un flittakas semes is lohpu-audsefchana tomehr deefgan leela pelna atlez, muhju gubernijas is tahs wehl jo leelaku wininu wajjadsetu panahht, jo fche lohpu-audsefchana neween zaur sweesta pahrdohfchanu bet ari zaur labaku lauku mehflschanu war leelakus augtus atnest, ne ka tur.

(Turpmal beiguhs.)

Naksts is Umurgas.

Jaw diwi gadi aistezejufchi, kamehr dabujam lasiht pahra strehlfchahs: Umurgas druudses flohla tikufi ar uguns-grehtu peemelleta 22. Jan. 1873. Raitraksti wairaf naw sinojufchi. No wezahs flohlas wairaf ari nebij atligis, ka zaur leefmahm maitatee wirfchu muhri, par kureem flohlotajs ka fahfists, waimanu pilns staigaja. No gan wina, ka katra Umur-dseefcha firds lai fazija, kad bij japedfihwo, ka mudreem behrneem, kas mandegas agruma us flohlu steigufchees, afaru pil-nahm azim bij jareds flohlas-mahju leejmas aiseetam?

Stohlas darbeem taf nebij kawetees! Weza mahzitaja muischa atrada weetu, kur nohtes laika wareja mahzitees, un kur tika mahzihts. Us fchejeeni Umurdseefchi nu fubtija fawus behrnus. Bet zil ilgi knapinatees? Draudse jaudejuma leelu truhkumu fajuta, tapehz steigfchus dewahs pee apjpreeschana un pahjpreeschana: kahda wishje buhwe labaki un pehz spehkeem zaurwedama. Sanahja kungi, fanahja semneeki us konwenti. Wisi weenojajs pehdigi tai nodohma: taifihht ruhniugu diwtahschigu muhra flohlas ehku us behrnu behrneem. No fpreedums ir weenoteem spehkeem tizis peepildihhts no kungu, ka no semneeku pufes ta, ka tagad flohla stahw gatawa un tika eefwehtita 6. Jan. f. g. pullst. 4. Ka draudse pilnigi atfinufi flohlas wehrtibu, to rahda warena ehka, kas buhs weena no tahm ruhnigakahm flohlahm wishä Latwija, un ka

wina ar preeku un patilfchanu rohku pee fkolhas zelfchanas leekohrt ta jo mihtaka palikufi, to leezinaja leelais laufchu pulks, kas bij fanahzis eefwehtifchanas wakara.

Wifu pirmis lika dfeedafchana no jankta kohra weeseem kreetni fajust fwehtku nosihmeschanu. Pehz tam draudses fkolhmeistars J. Wituma l. tohs apfweizinaja norahdidams, ka „lihd fchejeen tas Kungs mums palihdsejis.“ Zeen. mahzitajs darija garaka runa flahbtuhdamus usmanigus, apleezinadams un peerahdidams, ka stahwam pee leelas leetas eefahkuma, kas masa, masa fahkufehs, un beidsa runu ar fkolhas eefwehtifchanu. Tad fkolhmeistars isteiza pateizibu wiseem, kas publeufchees pee jaunahs fkolhas, ka konventes wihreem, buhwetajeem un fewifchli scheem kungeem: G. v. Begesack, (Abhteres un Dreeltau ihpafchneekam) basnizas preelfchneekam baron Mengdenam un zeen. mahzitajam G. Schilling. Uri weens no fkolhneekem isteiza wifu zitu behrnu wahda par wiseem publineem schahdu pateizibu.

Zums paldeews mihtkeem tehweem fatam
No firds par Zuhfu ruhrību!
Ar zeenifchanu preelfchā nahlam;
Gan pratam Zuhfu gruhtību.
Mehs behrni dahwanu ar preeku fanemfim,
Bil spehfm, pratifm ar' auglus rahdifm.
Zuhs buhwes-kungi, gahdataji,
Kas fkolhas namu ufzehlat,
Zuhs, jautas ehlas glihtotaji,
Daudf pateizibas fanemat!
Al dahrga Latwija ar mums nu preezajeem,
Un fkolhas rihziba gruntis zeta nostahjees!
Par wifahm leetahm waditajeem
Lai pateizibu atnesam,
Scheem gaismas zeta rahditajeem
Lai mihtefibu parahdam,
Zuhs augsti zeenizam', par samu isweizib',
Par kreetnu gahdafchan' fanemat pateizib'!

Gefwehtifchanas brihtinjch beidsahs ar fkolhmeistara laimeswehlefchanu preelfchneekem, kam fkolhas buhfchana ruhp, un muhsu Kungam Keisaram, uf ko wizi flahbtuhdamee atbildeja dfeedadami: „Deews fwehti Keisaru.“ Newaru uepeeminetu atstahrt, ka dfeefmas dfeedatas no fchejenes jankta, ka wihreefchu kohra, dewa fwehtkeem fawu jankumu, laufchu firdis uf augfchu pazeldamas un eepreezinadamas. Lai Deews dohd, ka kohri pee-augtu, peenemtohs spehla un pastahwetu!

Ja kahds no zeen. lasitajeem, kam preelfch kahdeem 35 g. gadijahs eet zaur Umurgu, tagad fche nahktu gar draudses fkolhu, tad drohfeh no wina mutes dabutum dsirdst fchohs wahrdus: „Ufpreelfchu fteidsahs Latwija, kadeht ar' ne Umurga?“

Scho fazidams lai atgahdinu mihtlus tautefchus, ka nelaita fkolhu draugs Meifens walti naw fauzis draudses lohzeklus pee wahda, winaus fawas mahjas ufmeledams, un ka muhsu agrakajs mihtlohts mahzitajs Aminfeh walti fche naw strahdajis padohmu dohdams un Deewa prahtu fludinadams. Wehl fchodeen redsam un baudam wina darbu augtus; jeb ar weenu Umurdseeti ta jakohrt: „Wehl fchodeen dsihwojam no wina fiktuma.“ J. Steiks.

Sarunaschanahs.

Kahda krogga preelfchā stahweja diwi kamanās aifjuhgti furgi. Ubi bija nodfihiti un peekufufchi, ihpafchi tas wezafais, kas gahwu nokahris un aufis nolaidis uf fawu beedri, to ohtru furgu, fazija:

„Waj dsirdi, es dohmaju, ka buhfchu driht beigts. Pa fwehtku laiku, fur zilweti mehds atpubstees un papreezatees, pa to laiku dabuju fawu beidsamo gruhdeenu. Kruhtris pagalam. Preekfch trihs gadeem biju uf furgu ifstahdi un fur fkreefchana un willfchana nopelniju pirmo gohda mafu un mans kungs ar tam lepojahs, ka winam efoht tas ftiptakais un ahtrakais firs; bet kahds labums man no tam atlehjahs?! Zaur ahtru fkreefchanu un fmagu willfchanu biju fawu wefelibu maitajis, ta ka preekfch gruhsteem darbeem wairs nebiju ihsti derigs. Mans kungs mani pahrdewa fuhrmanim un no ta laika fuhr un gruhti fawu dsihwes ufuru nopelnu. Un ka fche krogga preelfchā stahwoht wehl jafalst! Biju fweeds jabraukts un tagad man bef kahda deka jeb segas aufstam feemelim puhfchoht fche jafalst, kamehr mans braujejs fiktā iftabā fehdt pee alus un preezajahs. Kas winam lait! Ja aufsts ir, tad eedser fchnabi; bet ka man flahjahs! Jaw dahdu nakti ne-efmu fiktā ftali tizis, pat preekfch ehfchanas man par mas laiku atstahj, newaru ar faweem wezeem sohbeem til ahtri ehdamo fakohst. Kad nu fiktā iftabā fasilidjees, ar alu jawu firdi eepreezinajis, ar fchnabi fawu duhfchu atfpirdsinajis braujejs ahra ifnahrt un kamanās eefehdees fahf braukt, tad uf mani dufwigs, ja eefahkuma ftihiw tekū, man dohd pahtagu baudiht un fit man it ka buhtu deefin kahdu grehtu nodarijs, un tatschu tilai no aufstuma efmu ftihs palizis. Dahchreis jaw dohmaju, ka buhfchu beigts, bet dsihwiba ir fihfta. Kad jel driht mans gals buhtu flahtu, tad reis wifas mohlas beigtohs.“ Pa to ftarpu, kamehr wezais firs fawam beedrim fawas behdas un mohlas stahstija, peenahza diwi jaunifkungi, kas pehz fuhrmana fauja. Fuhrmanis ifnahza, jaunifkungi eefehdahs un aulefchus aifstrehja, lai gan wezais firs negribeja fstreet, tad tomehr pahtaga to uf fkreefchanu pafklubinaja. Zit ilgi wehl wezais firs tika dsihws un mohzihts, to nesinam, bet to teefcham sinam, ka kad furgi waretu runahrt, daudf to fuhrmanu furgu buhtu, kas tahdu pafchu behdu likeni waretu pafstahstihrt. Kas nepateefi lohpiu mohza, tas grehtu nodara.

Sihki notikumi is Rihgas.

Swehtdeen tai 2tra Februari nomira algadjis Behters Sarinfeh Maslawas Uhr-Rihgā atrohnamā un S. l. peederigā wahgu fchluhni jeb wahgufi. Lihkis tika nodohts karawihru hospitali teefasahrstim preelfch imellefchanas.

Birndeem tai 10ta Februari pulkstien ufzel feptinds mu-seuma jahle noturehs ta beedriba pret ubagoschanu fawu general-fapulzi, fur rewidentu pahrfkats un budschets preelfch 1875ta gada tiks preelfchā lasihts un jauna wehlehana notureta. No beedribas preelfchneezibas ta luhgfchana iffazita, lai uf general-fapulzi daudf fanahktu, ari dahmas teel eeluhgtas uf dalibas nemfchanu.

Lohpu aifstahwefchanas beedriba nodohmajuje eetaifht weenu mahju, fur flimi un palihdufchi lohpi teel ufamenti, ka to preelfch kahda laika jaw fnojam, un preelfch fchih mahjas eetaifchanas wina nandu wahf. Lihdi fchim beedriba falafjufe jaw 390 rubl. 86 kop. Labprahtigas dahwanas teel preti nemtas Rihgas Wahzu awises un kreewu awises (Пушкин Вестникъ) ekfpedija un H. Brutzera un beedra grabmatu bohde un brahtu Kamarinu bohde.

— Tai 6ta Februari pulkstien uf fefchds pehz, ufdeenas

ustrita battis strhadneekam Zahnim Mikelim Makshim us labo kabju un pahrlausa leelu wirs zeta. Winsh strhadaja Peh-terburgas Abr-Nihga us Bohle un Weitmann l. k. kohku plazi. Pawafaras beedriba swineja 2. Februari, Nihgas Latweeschu beedribâ famus gada-swehtkus. Atnahjis bij labs pulks beedru un weesu ar familijahn. Sanakufchee tapa apfweizinati no Latweeschu beedribas pufes zaur winas preekschneeku Kalmia l., un tad zaur Ferbera l., no Feribas beedribas. Pawafaras beedribas preekschneeks E. Bange l., atbildedams, patzizahs par draudfigu prahtu, kas scheem tohpohht rahdihst. Tad runaja Meelehn l., un beedribas rakfu-wedejs Ducklau l. dema pahrlatu par beedribas darbeem. Wafars tapa pawadihst ar danzofchanu. — If nodrukata pahrlata par beedribas darifchanahn igahjuschi 1874. gada redsams, la beedribai pehrn ir bijuschi 740 beedri. Gada laika beedriba eenehmufe 2587 r. 33 l. un isdewufe 2176 rbl. 87 kap.; kafe atlizis 1960 rbl. 17 kap, t. i. 410 rbl. 46 kap. wairaf neka gadu agraf. Isdohfchanas ir bijuschas schahdas: preeksch 163 flimeem — 830 rbl.; preeksch 8 leeleem lihkeem 400 rbl.; preeksch 45 behrnu lihkeem 450 rbl., un preeksch beedribas darifchanu wefchanas 497 rbl. 87 kap.

Pretschu tirgi un nandas popihri.

1. Februare bij schahdas zenas: aujas 1 r. 60 l. ūrni 3 r. 20 l., kweeschu milti no 3 r. 10 l. lihds 4 r. 20 l., rudfu milti 2 r. 10 l., griku putraini 4 r. 40 l., meeschu putraini 3 rbl., auju putraini 4 r. 60 l., kartupeki 1 rbl., greschni 1 r. 60 kap., beetes 1 r. 45 l., burkani 1 r. 10

l. un fihpoli 1 r. 25 l. par puhru. — Behz birshas isflu-dinatahm andeles sinahn mineta deena lineem bij schahda zena: krohnm 41 lihds 51 rbl., brakhim 36 lihds 48 rbl. un drei-bandam 31 lihds 33 rbl. Kanepeji makfaja 35 1/2 lihds 37 1/2 rbl. birkawâ. — Premijas bankbitetes (no abeem aifnehm-meem) stahweja us 194 rbl. Nihgas-Dinaburgas dselszeta beedribas atzijas bij dabujamas par 142 rbl., Dinaburgas-Witebskas — par 141 rbl. Nihgas hipotekas-beedribas obligazijas makfaja 94 rbl.

Altsautschanahs.

Zaur scho M. w. redalziju usaizinu, tai sludinajuma, Mahj. w. peekst. N 49 no 7. Dezbr. 1874. par ussautteem Nihgâ „dselszeta beeneestneeks“ (Diener) atfaukt, — jo ne-efmu wis beeneestneeks — bet tschinowneeks. (Beamter). P. C. Pawafars.

Klusuzeeschana.

Es winai lihdsas sehdeju
Tif tuwu isdewiga laika
Dan toreis runah wareju,
Bet wahrdi issuda ta twaita.
Kas mani no tam kawaja,
Waj skaugis tur bij' preekscha,
Waj strbs man apjul' eefschâ?
Kas klusu dariht paspehja?

Pikis.

Atbildes.

- E. — R. Zuhfu brangu fuhrijumu, fihmedamohs us B., Z. u. t. pr. newaram leetah, jo schim brishcham schini strihdes leeta dohmajam no fawas pufes deefgan fajjuschi.
- Z. E. — Zuhfu pakafu „Krauklis un Gailis“ fewitshka eenefla deht newarejam leeta liti. Redalzija.

Atbildedams redaktehrs Ernst Plates.

Sludinafchanas.

Isrenteta

teel weena muishâ netahnu no Witebskas, tuwu pee Dzinowlas stanzijas, ar 300 desetinahn semes lihds ar 40 leellohpem, sirgeem un t. pr. Klabtalas stnas dabujamas Dinaburgâ, K. Steinberga un M. Kshlera destilazija Jakob Lewy namâ Pehterburgas eelâ. 1

A. Herzfelda kantohris

Nihgâ, Wehweru-eelâ N 13 pee leeleem linu-swareem, makfa to labato zenu par ausahm, meescheem, rudseem, siraun fehklahm un apshla treetnu apdeeneschanu. 1

Frischas fehklas

no falsnehm, pukehm, kohleem, truhmeem un semlohpju augeem peedahwa

H. Gögginger.

Zenu-norahditajus Latweeschu waloda par welfti dabujami un teel bej makfas peefuhitii. 10

Tauns pak-fambaris.

Wifeem jaweem drangeem un pasihstameem, la ari andelmaneem zaur scho daru sinamu, la es Gelfsch-Nihgâ, Kungu un Kabrlu-eelas fuhri pre-tim grahmaru pastei, weenu

pak-fambari un pehrwu-bohdi,

Wold. Kroeger,

eeriltreis esmu. — Pee aprohschinafchanas no wislehtakeem zeneem pee labas prezes un rittiga swara, luhdsu es mani ar sawahm eepirfchanahm apmellehi.

Wold. Kroeger.

Pehterburgas Abr-Nihgâ tohp ionna mahja ar labu norunu pahrdohhta. Skaidrakas stnas war pee Dunajew lunga Potrowa kapos dabuti. 2

Tauna bohde. W. Krona ahdu-, wilnu- u. dsels-bohde

Suworowa-eelâ Nr. 55, Komfina namâ, tur us burwin Wdsfemneeks un lihdaata usmableta, peedahwa wifas eefsch un abrfemes abdu prezes, wifus materialus un amata ribtus preeksch kurepneekem un fedlineekem, sirgu-ribtus, wilnu, dselsi un t. pr. par lehtalahm zenahn.

1874ta gada

labakohs Bairreeschu apinuss

lehti pahrdohd

J. G. Jahrbach,
Schtuhnu-eelâ N 5. 5

Sausi leetas kohki,

planfi, dehti, kuitfchi teel pahrdohhti Kabrlu muishâ (Karlshof) netahnu no Jelgawas dselszeta stanzijas Ringenes (Ringen). 2

Cerik-muishâ,

(Ramoghty) Behju kreife, Arrajchu draudse, teel labi isdedfinati, plauzeti un neplauzeti kalki pahrdohhti. 2

Vinu- un patulu-dsijas

wifos numurus teel pahrdohhti

B. Eugen Schnakenburga
kantohri Nihgâ,
leelâ Pils-eelâ N 1, preti birshas namam.

Nefawejeet

wairs ilgal

Kippenceeschu

pagasta peederigi lohjekli un lohjelles, deht „faimu-raikiteri“ fawu familiju itumigi usdohi wifwehlakt lihds 28. Februari sch. g. Us tam tohp wifas zeenijamas polizeju-waldibas lubgias, fawds aprinatōs usuredamohs fchi pagasta lohjeklus, „turi nebuhtu to eewehrojuschî,“ pee itumigas strahpes heefpeest gribeht, teem pascheem fawu peenahlanu itpildihst liti. „Ihpaschi Nihgâ dshwodami leezeet fcho labi wehra.“

Umurgas bas. or., Kippenu pagasta waldirâ, tai 13. Januari 1875.

Pag. wez.: T. Brihting.
Strihweris: Joh. Mester's. 2

Lubbahne

tite fchi gada tirgus peektdeen 21. Februari notirehtis.

Sauneki,

turi Nihgas skohlas apmelle, tohp labâ panfionâ par lehti zenu usnemti Pehterburgas Abr-Nihgâ, leelâ Kaleju-eelâ N 58, weenu treti augtu. 4

Weens usitigams kutscheris ar labahm leezibas sthnehm war tuhliit labu weetu dabuti Maschas muishâ pee 2

G. B. v. Blankenhagen.

Weens neapprezees braunshanas-puifis war Masfawas Abr-Nihgâ, leelâ Suhmanu-eelâ N 36 meldeetes. 1

Wifadus labus keshas- un feenas-pullstenu, pullstenu-keshas, atflegas u. t. pr. teel lehti pahrdohhti, ta ari wifabi pullstenu, labi, stipri un lehti fatahsti no

W. Rosenthal,

pullstenu taitataja meistara, Schuhnu-eelâ N 2, 1 treti augsti. Galwofchana us 2 gadeem. 1

No

Behsu mahzitaja pagasta-waldibas

tohp zaur scho wisceem, pee scho pagastu peederigeem, ahpupis schijs walsts dshwoodameem pagasta lohjelteem, us to zeeschalo pee litumigas strahpes usdohs: 1) lihds 20. Februari f. g. fawas walsts un krohna-malschanas te neistruhlfuchi nolihdsmaht un pafes isremit;

2) turi wehl preelfsch feni un fawahm familijahm wezuma shmes (ar usrahdschamu to fehwa wahru) te naw peenesufchi, to nu mineta laila, neistruhlfuchi isdaricht; un

3) teem, turi 1854. gada dshimuschi un schini 1875. g. fasaufschanas rukds cerakstami, ir jasanah 21. Februari f. g. pee schijs pagasta-waldibas! —

Us kam zeenijamas pilsehtu- un semju-polizejas teel it laipni lahgas, tur schee peemineht atrohdahs, teem scho usdohschanu drihsuna shtamu daricht gribeht un neweenu bes pafes nepeetureht.

Behsu mahz. pag.-waldiba, tai 16. Jan. 1875. 1

Ahdaschu pagasta-waldischana isslubina, ta weens

balts siras

ir atrasts ar aijuhgu pee seena-landses; kam tas peeder, tas lai ainah 10. Februari f. g. pee schijs pagasta-waldischanas, tur tas atrohdahs, zitadi tas tiks pahrdohs.

Ahdaschs, tai 31. Janwari 1875.

„Beribas“ beedriba!

Nomira tai 4. Februari R. B. Dauge no 29/11. Malsa tohp pretim nemta il fwehtdeenas no pulst. 2—4 pehz pufdeenas Schmoiling lunga mahja.

Preelshneeziba.

Us nahloscheem Surgeem, waj aridfan drustli agrafi, war Balmeeras pilsehta labu deenastu dabuht:

1) weena istabas-meita,

tura labi proht lungu-istabas tihricht, smaltu weschu magschi un pleicht un tura aridfan schuhschanu paenamahs;

2) weena fehfscha,

tura smaltaku ehdeenu proht wahricht un turai labas leezibas usrahdamas ir. — Tuwalu sinu turpat war dabuht Leela-eela, tani mahja ar numuru 108, 1 trepi augsti. 2

! Studinaschana!

Diktu muischa tiks schogad tai 6. Merzi sirgu un wifadu sohka-teetu-tirans noturehts, bet newis 5. April, la kalenderē drihfehts. 3

Weena Siguldas mahzitaja muischa jaunbuhwajama muhra

mahzektu mahja

tiks tai 20. Februari sch. g. pulstien 3 pehz pufdeenas Baltemalmuischa masat-prastajeem us buhwefschanu isdoha. Tik las mineta beena leezibas-rakstu, la darbu proht, un simtu rublu sologu peenesihs, tiks pee masat-prastichanas peelaifts. Tuwalas sinas ir Baltemalmuischa pee basnizas preelshneeta katra beena bes ween fwehtdeenas eestatamas.

Pasinojum s.

Zaur scho daru sinamu, ta es nu ari Laksteenes Sauskshas dshrnawas jaunm willas-fahschanas-maschinu eestajis esmu, tur wifadu willu ahtri un labi istahst war.

P. Basso, kashstamu ihpachneels.

Stantesmuischa

6 wersii no Balmeeres ir isrentejama. Tuwalas sinas dabu pee Warnita Balmeera un pee Ed. Zietemaun un beedris Riga.

Weena mahja

ir pahrdohdama aij Lehgeru plashcha ar labahm fehjahm un ehtahm. Mahialas sinas Belgawas Abh-Rihga, Leela-eela N 142, Krupinitowa bohde.

No zensures atwehlehts. Rihga, 7. Februari 1875.

Drihfehts un dabujams pee bilschu- un grahamu-driketaja Ernst Blates, Rihga, pee Bestera basnizas.

Taps wifu-labalahs, jaunas mohdes, kantigas un plakanas Sweedru-semes bubwaglas, la: brufu-, dubult-latu-, latu- un puflatu-naglas, pee kurahm celsch pilnas lastes ne weena flitta jeb brates nagla atrohnama, — tapat ari wehl tahs flawejamas Englandes un Belgias-semes schindelu jumta, rohreschanas, dreimanu- un fedleneeku-naglas no itweena garuma, — apalas, un kantigas dselsa- un misna drahtes-naglas, kapara- un spialtera jeb zint-naglas preelsh tugu buhwestareem, teel wairuma ta masuma par taifnu malsu pahrdohstas tai

weenteesigā, wifu-wezakā un gruntigā

I.

Kedlich

Englischu

maga s i h n ē.

Rihgas Latw. beedriba.

1) Preelshneeziba tur fawas sehdschanas obrdeemahm pulstien 1/29 walarā. 2) Jantajeenu isstaidroschana buhs peeltdeemahm pulstien 1/29 wal. Istaidroschanas sachtahs isgahjuochu peeltdeenu, tai 7. Februari. 3) Swebhteen, tai 9. Februari pulst. 5 runaswihru sehdschana. 4) Dhtreen, tai 11. Februari pulstien 1/29 gada-fwehttu komissijas sapulze. 5) Treshdeen, tai 19. Februari, gada-fwehtti. 6) Bertortdeen, tai 20. Februari, weesibas-wafars.

Par gada-fwehtteem un weesibas-wafaru turpmat plashalas sinas. Preelshneeziba.

Rihgas Latw. labd. beedriba. Swebhteen tai 16. Februari 1875, pulstien 4. pehz pufdeenas

pilna sapulze.

Deenas lahrta: 1) grahamu pahrlahlu sinoschana, 2) jaunm komitejas lohjetlu zelschana. Us to wisi beedri teel celuhgti. Komiteja.

„Beribas“ beedriba.

Swebhteen tai 16. Febr. pulstien 3 pehz pufdeenas pilna sapulze, beht flimbas- un behru-lahdes litumeem.

Preelshneeziba.

Behsu Latweefcha labdarischanas un dseedaschanas beedribas gada-fwehtti, 19. Februari.

Behstis, Weisenfeldta lunga sachtē, ar dieedaschamu, runahm, teateri un weesibas-wafaru pee labas mustas. Gesehtums pulst. 1/26 walarā. Beedri tungi malsa 60 kap., beedru kundes 30 kap., nebeedru tungi 1 rubli, nebeedru kundes 50 kap. Nebeedri, Behsneeki, war ar preelshneezibas atlauschamu dalibu nemt. Preelshneeziba.

Umurgas draudses-skohlā tai 16. Februari sch. g.

laiziga konzerte un weesibas-wafars pee „Ulricha“ mustas. Gesehtums pulstien, 6 walarā.

Latweefchu teateris.

Behsu muischas pag.-namā 16. Febr. f. g. (Genahfchana labd. mehrim). Peht teatera weesibas-wafars ar danzschonu. Malsa: I. weeta 40 kap. II. 25 kap. III. 20 kap.; par weesibas-wafaru, tungi 50 kap. dahmas 25 kap. Gesehtees 7. walarā. Akteeri.

Jaunā = muischā,

Strimuldes draudse, ir weena pufmuischa no 126 puhrawetahm leela, no Surgeem sch. g. isrentejama.

Tai 30. Janwari pulstien 11 walarā no musses us mahjahm braukdams tahds lungs aismirsa suhrmana lamanas tahdas grahamotas un suhrmani lubdi, lai atrastahs grahamatas musses schweizeram nodohd, tur 1 rubli pateizibas algas dabuhs.

Paltemales muischa, Siguldas draudse ir dabujamas pufgraudineeku weetas.

Preelsh fuhrmareem.

Labu pusapalu un plakanu ratu-dselsti wifados mehrōs, tapat ari wiflabako federu-tehraudu peedahwa

Dsells-bohde Sander Martinsohn,

Bestterburgas Abh-Rihgā, Ralku-eelā N 16. 2

Kreewu Keisera

schaujama

pulwera

altanta (konjeseoneereta) pahrdohschana pee

Johannes Mitschke,

tehraunda pregu- un schaujamu-rihtu-magasihne Kungu-eelā.

Jaunas magasihnes eetaifschana.

Augsti zeenigai publikai domu sinamu, ta es bes fawas buhwes- un mehbelu dshclera darbu magasihnes tai 5. Februari 1875. gada masā Bilē-eelā N 19, Schlegiera namā, preti Bestaba basnizai atklashchu bagati apgahdatu

gatawu sahrtu magasihni

sem to wahruu

J. Sacksohn.

Sawu jaunm magasihni zeenigai publikai us to labako peedahwabams, apfohlu lehtalahs zenas un arweenu kreetu un rittigu apdeeneschamu.

Ar augusti zeenischamu

J. Sacksohn.

No 28. us 29. Janwara Tutuma aprinki, Miterchaftes Wezpauge fainneefam 2 sirgi ar wifu esjuhgu nosagti. Dumja leuwe 10 gabus weza, eeradums tad garam eet, tad sohbus greesch, wehrtē 70 rubli. Dhtis bruhns pulstē ar esileem fareem, 3/2 gabus wezs wehrtē 85 rubtus.

30 rubl. pateizibas algu

tam, las schohs sagiohs sirguš war usrahdihi.

No polizejas atwehlehts.

Teklabt peelikums ar nahwes. sinu.

Beelikums pee Mahjas weefa № 6, 8. Februar 1875.

N a h w e s s i n a.

Nadeem un draugeem to behdu-wehsti, ka mans mihkohts wihrs

Kronwalda Attis

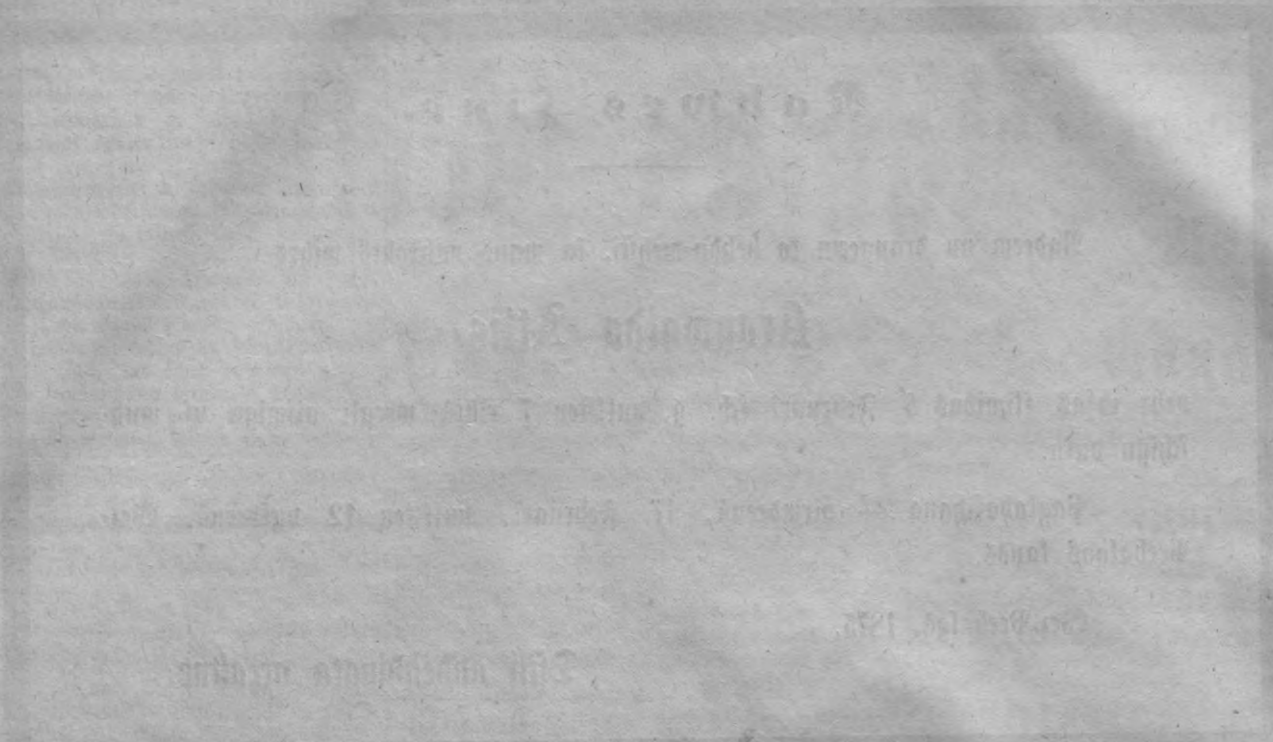
pehz ihfas flimibas 5. Februari sch. g. pulksten 7 rihta weegli aismiga uf mih-
schigu dufu.

Paglabaschana — pirmdeenā, 17. Februari, pulksten 12 pusdeenā, Bez-
Peebalgas kapds.

Bez-Peebalgā, 1875.

Dfili apbehdinata atraitne.

No polizejas atwehlehts. Dritehts pee bilschu- un grahmatu-driketaja Censī Plates Rihgā, pee Behtera basntzas.

Faint text at the top of the page, possibly a header or title, which is mostly illegible.

Faint text centered in the upper portion of the page, possibly a subtitle or section heading.

Faint text centered in the middle of the page, possibly a paragraph or a line of a list.

Faint text centered in the lower portion of the page, possibly a signature or a date.

Faint text centered in the lower middle of the page, possibly a line of a list or a short paragraph.

Faint text centered in the lower middle of the page, possibly a line of a list or a short paragraph.

Faint text centered in the lower middle of the page, possibly a line of a list or a short paragraph.

Faint text centered in the lower middle of the page, possibly a line of a list or a short paragraph.

Faint text at the bottom of the page, possibly a footer or a concluding line.

Zaur tumšibu pee gaismas.

(Statees № 2.)

„Waj tas war buht!“ tā wezais isbihjees eesauzahs. „Es nemas to newaru tizeht! Waj til ne . . .“

Winam jau bij tahds wahrds us mehli, kas it stipri grafa kungu buhtu aiskehris, bet winšch wehl ihstā laikā faturejahs til ar ne-ustizigahm azim us grafa pašlatijahs.

„Waj tu ar esi pee prahta, Franzi,“ grafs gluschi meerigā balji fajija. „Brauna kungs ir pateesi no wiseem zeenihis un gohdahts wihrs, kas ar fawu rohku nekahdu apgrehziibu nedarihs. Arturs jau preešch wairak mehnešcheem jahka flimoht, bet es til fawam nelaika brahlim par to klužu zeetu, negribedams wiau fawās beidsamās deenās apbehdinaht. Tu wari tahs wehstules, ko Brauna kungs man wina flimibas laikā rakstijis, pee manis dabuht lasiht. Kad tu manā pili gribi atnahkt. Bes tam wehl, redsi, tē ir daktera apleezinašchanas par muhju nabaga Artura flimibu, un tē atkal ta no teejas isdohta miršchanas-sihme, kas abas šchai wehstulei bij klahst peeliktās.“

Bezais pils-ustraugš skatijahs trihzedams us teem papihreem, un ta behdigi fawu firmu galwu kratija. Leelas ašaras pahr wina waigeem noriteja.

„Tā, tad ta ir teeja,“ winšch no sirdsahpehm pahraemts, fajija. „Tapat dehls pagalam, kā tehws! Beedohdat man, ka es Iuhju preešchā til dšiti noškumis stahwu, jo es jau biju wiau wezais ustizigais sulainis un mihloju arweenu fawus kungus! Tagad esat Iuhš šchē tas waldneeks un pawehletajs, Iuhš, tas jaunais lords Anmentahls. Beedohdat man, ka nespehju Iuhš ar lihgfnuu sirdi apfweizinaht; jo esmu weenu labu kungu pasaudejis!“

„Tu tikpat labu atkal dabusi,“ grafs tam atfajija. — (Tagad gan rittigaki buhtu jafaka: jaunais lords Anmentahls.)

Bezais sulainis neka wairs neatbildeja, bet tikween dšiti palanijahs un atstahja jauno kungu weenu. Nu wareja grafs Lowels fawu leekuligu islikšchanohs atnešt un fawā ihstā dabā parahditees.

„Nu weenreis!“ tā winšch lepni gawiledams isfauza, augšcham pazeldamees. „Nu weenreis esmu fawu mehkti fasnedešis un wišas breefmas, kas atklahšchanas deht mani draudeja, pasuhd kā naktš tumšiba preešch manas uslehdamas laimesfaules stareem. Es esmu lords! Es esmu bagats! Es esmu wares! Kas ušdrihštahs ko tauna man tagad pahrmest?“

Sinams, neweens to nedrihštēja un lai gan nomiruscha lorda Anmentahla deenasneeki to it drohšchi un taižni netizeja, bet kas tad drihštēja tahdas netizibas dohmas grafam likt maniht. Tee gan weens ar ohtru fawā starpā par to brihniščhigu gadijumu kluži šarunajahs, prohti, ka tehws un dehls gandrihš abi weenā stundā no pasaules šchlihruschees un fawu leelu mantu weenam trefchajam atstahjušchi, un daschs turklahst it dohmigs galwu kratija; bet pateesi par to fuhdseht neweens ne-ee drohšchinajahs. Grafs Lowels bij un palika tahs leelas un bagatas Anmentahla pils mantineeks; jo ka jaunais Arturs pateesi miris, pahr to jau neweens neschahbijahs. Bezais Franziš bij daktera leezibas un pašchu miršchanas-sihmi redsejis; ta leeta jau bij til šklaidri peerahdita, ka tur nemas nebij ko šchahbitees.

Behz kahdahm deenahm grafs no Anmentahla pils šchlihrahs,

us fawu pili atpakat dohdamees un nehma wezo Franzi lihds. Winšch rahdija tam direktora Brauna wehstules un gribedams pat wišu masakahs netizibas dohmas tam aisdšiht, to beidsiht ušazinaja us Brandsforti braukt un no pašcha direktora mutes wišu isklaušchinaht. Wezais ustizigais sulainis no šchahbišchanahs dšihts, to ari pateesi darija un Brandsfortē no pašcha direktora dširdeja, ka Arturs flims un arweenu flimaks palizis, lihds beidsiht nomiris. Direktors ari ne-aismirja grafa mihlestibu un ruhpiгу gahdašchanu usleeliht, un lai gan wezais Franziš wehl arweenu fawu firmo galwu kratija, tad tomehr nekas tam wairak ne-atlika, ka tai daudšahrtigai apstiprinašchanai tizeht un us Anmentahla pili atkal atpakat greeštees. Tai pašchā deenā, kad wezais pils-ustraugš Anmentahla pili pahrnahza, tad ari Zahnis, jauna lorda kambara-sulainis tē atreisoja un wišu pils šaimi šapulzinajis fawa kunga wahrdā teem pašludinaja, ka wiai wiši tohpoht atlaisti. Katram tika pilna gada lohne iškafata, ar ko wiseem wajadseja un ari wareja meerā buht. Nu bij wis tas leezineeku pulks, kas nu agraku jeb wehslaku warbuht waretu ko gaismā zelt, us reisu isklihdinahts. Grafam nu nekas wairak neatlika darams, ka til fawu zeetumneeku tahdā weetā nolikt, kur wina kahrtā un wahrds us wišu muhščhu preešch pasaules paliktu apšlehts. Tas nebij gruhiti isdarams, jo Zahnis, kam wišas leetas padohma netruhka, ari tē par mulki nepalika.]

VI. Škoha.

Bee tahs leelas mantošchanas, ko grafs Lowels pehz fawa brahta miršchanas bija mantojis, peederaja ari kahds semes-gabals Ihu-semes, un tur — tā tas jau bij notaišihts, — deesgan tahlu no fawas tehwijas un dšimtenes, wajadseja Arturu nodohht. Grafs isnehma preešch masa Zahna Schmitta kristamu-sihmi, ko winšch pee mahzitaja lika israkstiht un tad kahdā miglainā nakti us Ihu-semi zekā dewahs. Wina ustizigais kambara-sulainis brauza lihds. Nelaimigam Arturam bija rohkas un kahjas šaistitas un tad kahdā zaurumainā kaste eegnausihis. Zelotchana tika pasteigta un kahdā tumščhā nakti tee Anmentahlu aishneesja. Anmentahlu fawu to pili, kas tagad grafam peedereja, un kas tai wišu tahstakā un neaugligakā apgabalā, Ihu-semes seemelu pušē atradahs. Pils-waldneekam jeb ušraugam bij eepreešch jau šinohts, ka jaunais kungs šcho pili apmeklešchoht, un winšch to ari it pašemigi šanehma. Zelotaji tika ihpašchā istabā eewesti, kur ari wiau leetas eeneja un kad winšch kahdu brihdi ar grafu bij runajis, tad grafs wiau atlaida. Zahnis atdarija to kasti, kurā Arturs tupeja, atraišija tam šaites un to kā pušmiruschu ahra isžehla. Tad ar kahdu drušzianu ehdeena un dšehreena to atšpirdsinajis, kahdā kambari atkal apzeetinaja, is kuras winšch isbehgt newareja. Dhtrā rihstā grafs lika pils waldneekam eenahkt un isklaušchana no ta, kahdā buhšchanā tagad ta škoha, kas tai masā pee Anmentahla peederigā zeemā atrohdotees, un kahds tas školotajs Walteris ešohht.

„Al zeenigs leelškungs,“ pilswaldneeks eesahka, „es Waltera kungu it labi pašihstu. Tas jau pušlihds wez wihrs. Wina škoha ir kahdu wersti no zeema. Rehš winšch gan ir, bet teem nabaga behrneem ešohht, kā dšird, pateesi juna dšihwe pee wina. Daudš pehreena, mas ehdeena. Kas kahdu palaidnibā

un nerahtribá pagrimufchu behrnu no fewis grih atraidiht, tas to pee wina fuhra."

Grass un Zahnis to dsirdeami ar azim famirfchlinajahs. Tad grass uf pils-waldneeku fazija:

"Es wehlohs ar to wihru runaht. Lai winfch pa wakara krehflu atrahfl."

"Labi, labi, zeenigs leelkungs," pils waldneeks atfazija.

"Ro Zuhš wehl pawehlat?"

"Brohlastu un tad diwi sirgi jaapfedlo.

Pils waldneeks aifgahja.

"Tahs finas, fo tagad efam dsirdejufchi, rahdahs labas," grass uf fawu fulaini fazija. "Apstatifim to fhohlu, bes ta fawus wahrdus fazijim un tad waj nu to fhohlotaju fchowakar te fagaadifim un to puiku tam nodohfim, jeb waj paschi to tur aifwedifim, — nu gan to redsefim."

Brohlastu paturejis, grass pawehleja, pa to laiku, kamehr ar fawu fulaini mahja nebhufchohht, neweens nedrihstohht wina istaba ee-eet, un tad abi diwi uf zeenu aifgahja. Rahds no fstrandajees puika teem zetu uf fhohlu parahdija, un pehz kahdahm minutehm wini fhohlu aifneedsa un pee kahdeem dsels-trelinu wartheem apstahjahs, zaur kureem kahdu puifihds plafchu pagalmu, ar augstu muhri aprohbeshotu, wareja redseht. Pagalma widu stahweja diwu tahfchu mahja, kuras lohgi no ahrpujes ar dselses stangahm bij nostiprinati, ta la ta mahja wairaf zeetumam, neka fhohlai lihdsinajahs. Tafchu grassam tahda it labi patika. Winfch nolehja no sirga, eedewa Zahnim pawadu un pee wartheem peegahjis puifstena drahti labi stipri paraustija. Tuhlit mahjas durwis atwehrahs, pa kurahm tad kahda prasti gehrbufchahs feewa ismahja un ar faihgu/chu waigu uf wahrteem puifi steidsahs. Tomehr kad ta pee wahrteem peenahja un bagatu, dahrgas drehbës gehrbufchahs kungu eerandija, tad tuhlit winas waigs laipnigals palika un ta ftabinajahs naigi wahrteem atdarisht.

"Waj Waltera kungs mahja?" grass prastija. "Es wehletohs ar winu runaht."

"Tuhlit, zeenigs, kungs, es Zuhš pee wina wedifchu," ta feewa atbildeja, ar dsilu, bet nepeeklahjigu flani/chanohs. "Mans wihrs par fcho gohdu tohti preezajees."

Wahrteem atkal aiflehguje ta grassam pa preefchu uf mahju dewahs. Grass arweenu tai palat eedams kahda leela istaba eenahja, kas, la lihahs, warbuht par fhohlas-istabu dereja. Rahdi trihspad/mit jeb tchetpad/mit puikas bij tur eefchâ fapulzejufchees, paschu laiku to plahnu puifdeenas supi strehbt, fo wineem kahds wihrs ar leelahm melahm usajim, bahrgu feiju un fhkeeledamahm azim ar pawahrnizi is kahda leela dsels pohda uslehja. Katram tika uf mahlu fhkhwifcha fawa data supes usleeta, fo tad itweens ar bleka karoti it kahrigi strehba. Wisi tee puikas zaur zaurim nabadfigi un nostumufchi isfaktijahs; jo wisi bij prastias drehbës gehrbufchees, bahli un ar behdigahm, uf semi nolastahm azim uf to wihru, kas wineem to supi uslehja, wini statijahs ar bailibu un drebefcham.

"Man rahdahs, tas ir pateesi tahds zilweks, kahdu es meljeju," grass paks pee fewis dohmaja. "Schi fhohla buhs preefch Artura deefgan laba."

Tas wihrs fawu supes dalifcham beidsis, fwefehineekam tuwojahs, ar dsitu pallani/chanohs to apweizinah.

"Ar fo man tas gohds ir runaht?" winfch prastija.

"Es wehlohs nepastihstams palift," grass augstprastigi atteiza. "Zuhš ejet, ja nemaldohs, Waltera kungs?"

"Ja, zeenigs kungs!"

"Labi, tad rahdat man fawas fhohlas eerifti."

"Tuhlit, kungs! Tit to Zums preefchun jan faku, Zuhš atradifit wifu gauschi weenkahrtigu. Mehš newaram te nekahdu leeku lepniibu dsiht, — eenemichanas ir knapas, un tee behrni patehra leeku naudu. Es pee fawa amata fuhri, gruhfti puhledamees, til kauna deht to maifes garofu waru nopelnuht."

"Leekuli," grass pee fewis dohmaja. "Tu bahf naudu kabata un bazo puikas ar lehtu, wahju supi. Meds jaw gan, la tu tohs efi turejis." Tomehr winfch fargajahs, tahdas fawas dohmas fhohlotajam sinamas darisht, un titween plezus paraustija, tad fazija: "Nu eijat uf preefchu."

Waltera kungs nu wadaja to zaur daschadahm istabahm un kambareem. Wifur til nabadsiba un netihriba ween bij redsama. Puiku gutamas istabas wifas gutas ar netihreem palageem un wezeem, fstrandaineem dekeem bija applahstas; dsihwojamas istabas neatrada nekahdu kahrtibu nedf tihribu, — pateesi, ta fhohla bij uf wifadu wihst ween reebigs un behdigs mahjoklis.

"Es Zums warbuht weenu audsefni nodohfchu, Waltera kungs," grass fazija, kad to fhohlu bija apluhlojs. "Zit Zuhš pa gadu nemeet?"

"Sintu mahzinas, zeenigs leelkungs, tas nemas naw dauds, jo ufturs fchini tufchâ, ne-augliga semë ir gauschi dahrgs."

"Blehdis!" grass atkal dohmaja. "Tu nedohd neko zitu, la til kartpetus un ausu putru, un ta wifmasaf astondefmit mahzinas eebahf kabata."

"Labi," winfch tad dikti fazija, — "wehlat no mauis to dsirdefeet."

To fazijis winfch pa durwim ifgahja, un uf fawa sirga fehdees, ar Zahni uf Enmentahlu atpakal dewahs.

"Buhs labi," winfch uf fawu kambara-fulaini fazija. "Walteris ir wihrs, kas par naudu wifu darish, fo til tam pawehlehs. Bar weenu jeb diwi sintu mahzinhm es nezo neistafu."

Deena pagahja, un kad wakara-krehfla jaw semi applahja, tad fhohlotajis Walteris pili nonahja un tika tuhlit pee grassa eelaists. Kad winfch grassu eerandija, tad gan druflu fatruhlahs, bet tomehr ar fawu eerastu, pasemigu flani/chanohs grassa preefchâ nostahjahs.

"Zuhš zeenigs kungs mani pastel . . ."

"Ja," grass atbildeja, "man ar Zums kas jaruna. Sehshatees un atbildeet man. Zit ilgi Zuhš tohs puikas fawa fhohla mehdsheet patureht, jeb zit ilgi tee tur paleet?"

"Lihds winu tchetpatmitam gadam."

"Waj dauds no teem to wezumu peedsihwo?"

Walteris statijahs ar bailigahm, nedrohchahm azim uf grassu, it ta la fo sinahst gribedams.

"Nu," ta winfch baitodamees atbildeja, — "ta mirchana gan naw til wifai leelifta, bet daschs behrns gan flimo ta newefeliga gaisa deht."

"Es faprohtu," grass tahlat fazija. "Kas no teem puikahm ismahf, jeb kur wini paleet, kad to fhohlu atstahj?"

"Ja leelaka data no teem stahjahs kara-deenasta jeb dohdahs uf lugeem. Sinams, kam manta ir, tee gan ne."

"Waj Zuhš winus neko nemahjat, jeb kahdu druizim mahjat gan?"

"Es daru sinams, zit mana spehla stahw, bet dauds behrneem ir gauschi gruhstas galwas, zeenigs leelkungs."

„Es faprobhtu,“ grafs attal fajija. „Nu,“ ta winfch ahtri tahtal runaja, — „man ari të ir weens puika ar grehtu galwu, to es labpraht pee Zums gribetu nodohht. Tas ir kahds bahru-behrns, ar wahrdü Jahnis Schmits, — të ir wina papihri. Neweens par wiau nelikfees finahht, un tadeht Zuh's warat ar wiau dariht, kas Zums patihl. Zums taps diwi fint mahrzinas par gadu mafsahts, — waj Zuh's faprobhtat, diwi fintu mahrzinas, un tad turklaht neta wairaf par to no Zums neprafhs kà fikween, lai to puiku zeeti apwaktejat, ka Zuh's to nelad is fawa floblas pagalma neislafchat un winam to wifu mafako fatikfchanohs ar ziteem zilwekeem neativehlat. Ta nauda tiks Zums lihds puikas fchetripadmitam gadam ismafata, ari tad, ja tas agrafi nomirtu. Leekat wehrà. Bes tam man wehl zits kas Zums par wiau jajaka. Winfch daschreis naw glufchi riktigs prahtà, un tad runa tahdas daschdaschadas dumjibas, ka winfch efobt kahda lorda dehs, ka wina tehnam efobt leela pils, u. t. pr. Tad nu tahdas reisès Zums wajaga wiau kahda tumfchà lambari apzeetinaht un bahrgi noftrahpeht. Waj Zuh's mani faprobhtat?

Skohlotajam firds no preeka lehja, kad no tahm diwisimint mahrzinahm dsirdeja un tadeht tagad fmaididams atbildeja.
 „Gaufchi labi, zeenigs leelkungs!“ winfch fajija. „Es faprobhtu gan. Par to puiku tiks gahdahts. Kad es to fawà finà dabufchu?“

„Tuhlit! Jahni wed to puiku fchurpu.“
 Jahnis pallaufija, un eeweda nabaga sehnu iftabà, kas trihzedams katrai wina azu mirkfklinafchanai pallaufija.

„Jahn,“ ta grafs to ufrunaja, „të ir tas kungs, kas mehginahs tewi ismahzihht par faprahhtigu zilweku. Tu tagad eefi winam lihds. Waj tu dsirds?“

„Ja!“ nelaimigais behrns atteiza, til klufi, kà knapi til wareja dsirdeht.

„Un tagad faki tam kungam, — kà tewi fauz?“
 „Ar... ne, Jahni Schmitt,“ behrns atraudamees fajija, zaur fawa mohzitaja breefmigu uffkateenu fadruminahhts.
 „Labi!“ grafs tahtal fajija. „Kas taw's tehws?“
 „Winfch ir miris.“
 „Un tawa mahhte?“
 „Nabaga atraitne, kas mani nefpehj uftureht.“

„Nu Zuh's dsirdat,“ grafs uf fskohlotaja pagreefees fajija. „Nemat to puiku, un të ir ta mafsa preekfch pirna gada, wija banknotès.“ Es ari arweenu finas par to gaidifchu. Dfihwojat wefeli! Es palafschohs uf Zuhfu pilnigu pallaufifchanu.“

To Zuh's warat it drohfchi, kungs, — es jaw redsu, ka tas ir mans pajcha labums, ka es Zuhfu pawehlefchanahm pallauju.“

Behz dsitas pallanifchanahs, kas gandrihs lihds grihdu fneedsa, Walteris panehma Arturu pee rohkas un willa pa durwin ahra. Winfch gahja tam pakal galwu nofahris un klufi kà jehrs, kas pee kauschanas tohp wefts. Jahnis tohs wehl lihds fskohlai pawadija un neatftahja fawu upuri pirms tee dselstrelinu wahrri tam pakatà neafwehrahhs.

„Tà, tagad tu efi apglabahts,“ winfch pee fewis murdeja, preezigi rohkas berfedams. „No wijas pafaules fchirt's, tu newari neta mums wairs fshahdeht, un meh's, grafs un es, waram fawas gudribas augtus faldà meerà baudihht!“

Ennentahla pili pahrnahzis, winfch fawam kungam ifteiza, ka Arturs aif atflehghahm un aiffchaujameem drohfchà un fiprà weetà paglabahts efobt.

„Tà tad nu ir wifs padarihts un beigts,“ grafs meerigs fajija, „bet deefgan ehmigi tas ifeetu, kad tas puika kahdu reifi is tahs floblas pafaulè tiftu. Nu, Walteris gan finahs fawu labumu fargahht. Bet mums nu fchè naw nelas wairs darams, Jahn. Rihtà agri uf Annentahla pili zeta dohfimees. Ufgahda kas mums uf zeta wajadfigs. Mans dsihwoffis nu nebuhs wairs Lowel pili, bet Annentahla pili.“

Jahn's palohzihahs un aifgahja. Grafs likahs fawà gultà un labà pilnigà drohfchibas apfinà drihf aifmiga.

Waj winfch ari meerigi guleja?
 Kas to war finahht?

Dhtrà rihtà finams winfch gan drufzin bahlaks ifskatijahs, kà zitfahrht, bet tas wareja ari no tahs garas reisofchanas tà buht.

No Ennentahla ifbrauzohht winfch gan wehl weenreis fawas bailigas azis uf to pufi pagreefa, fur Waltera floblas nams, jeb riktigafi, zeetums aif balteem muhzeem apflehpees fshah; bet tad attal tuhlit fawà mihtkà fehdeklì atlaidahs.

„Uf preekfchu!“ winfch fauja, — un ta lepna karichte pa nelihdsenu leelzetu aifripoja un aif tuwaja zeta lihkmumu pafuda.

Ari meh's grafu Lowelu uf kahdu laiku is fawahm azim pafaudesim, pa preekfchu pee ta nabaga, pee wilta Artura palidami.

(Uf preekfchu wehl.)

Zif swer zilweka firds.

Zilweku firds, kà to kahds Anglu ahriste ifmeklejis, fwezoht zaur zaurim nemoht pee wihreefcheem 9 un pee feewe-fcheem 8 unzes*); ar wejunu paleeloht wihreefchu firds fmagaka un feewefchu firds, no 30ta dsihwes gada fahloht, drufzin weeglaka.

Tew' atminohs.

Tew' atminohs, kad jubras selmè
 Wehl wakar' fahrtums fwhlojahs,
 Kad deenà faules tarsta fwelme
 Uf kalnu galeem fpulgojabè.

Tew' atminohs, kad tumfchà naltì
 Aif lohkeem mehnefs parabbahs,
 Kad birses lehnas wehsmas takti
 Man drufsmi preti lihgojahs.

Tew' atminohs, kad laktigala
 Pa eewahm lohles fhandina,
 Kad pirmahs rohjes dabrsa malà
 Man fmarfchodamas uffmaioa.

Tew' atminohs, kad rudens auka
 No birfeh'm lapas purina;
 Kad gulbji fittahs femes rauga,
 Pah'r juhrah'm dohobahs fwefchumà.

Tew' atminohs, kad weentuls malboh's
 Pa dsiku, tumfchu tufjnibu;
 Kad ehnas aifjed's laikus falboh's
 Un melnas naltis lihgmibu.

Tew' atminohs, — lai faule grimfahs,
 Tu man kà fwaigfne fpulgoft. —
 Tew' atminohs, — firds zelahs, rimfahs
 Un pra': „Kad man' peemineft?“

Behrfinfch.

*) banknotes, naudas-fihme jeb papihra-nauba.

*) Unze ir apteeka fwar's, ta 12ta dafa no mahrzinas.

Grandi un feedi.

Strihds un meers.

Wezeem Nohnmeekem bija tahds fakams wahrds: „ja meeru gribi, tad karu jahzi“ un fchim fakamam wahrdam ari fawa taijniba, ihpafchi tas wezeem Nohnmeekem dereja politikas leetas daudsreis par attajfnofchanohs, kad wini faweem kaimineem ar karu usbruka; jo wini tatfchu karu fahka, lai waretu meeru panahkt, un ta par meeru gahdadami wini leelu pafauls datu uswareja. Tapat ari nelaika Grantfchu Keisars Napoleons III. arweenu no meera runaja un uf karu dohmaja, ka to peerahda tee dauds kari, kas Napoleona waldfchanas laika karoti. Bet lai paleel wezo Nohnmeeku fakams wahrds un nelaika Napoleona meera wahrdi kur tee bijufchi, apflatisimees turpreti, waj mums pajcheem naw kahdi fakami wahrdi, kas uf meeru fihmejajs. Pafkatijufchees ari atrohdam, ka mums ir gan tahdi fakami wahrdi, no kureem diwus fche peeminesim: 1) „meers baro, nemeers pohsta“ un 2) „meers naw meegs.“

Schohs abus fakamohs wahrdus pahrwirfchu falihdsinajohit isleekahs, it ka tee kohpa nefaderetu, bet fihfaki apdohmajohit atrohd, ka tee kohpa fader. Apluhkofim katru fakamu wahrdu fawrup.

„Meers baro, nemeers pohsta.“ Schee wahrdi mums atgahdina, ka meers mums labumu atnet un nemeers mums pohstu peeufchir, jo nemeera teel welki isfchkeedeti fpehks un laiks, pee kam wehl fkaudiba un naidiba eerohnahs, tapehz nemeers pohsta; turpreti kur fpehks un laiks neteel welki uftehreti naidiba un fkaudiba, eefch pretofchanahs un strihdfchanahs, tur darbi weizahs faweenoteem fpehkeem strahdajohit, tur meers baro.

„Meers naw meegs.“ Schee wahrdi neween atgahdina, ka meeru kohpjoht newaijagoht flinkohit, bet jastrahda, bet ari uf tam norahda, ka newaijaga meega fnaust, ja kildigi un strihdigi kaimini grib meeru trauzekt. Ja nu abus fakamohs wahrdus falihdsinajam, eewehrodami, ko nupat pahr teem fazijam, tad atrohdam, ka abi brangi kohpa fader, jo weens rahda, ko meeru kohpdami un nemeeru zeldami panahkam, un ohtrs rahda, ka meerigi dshwojohit newaijaga meega fnaust. Ar to lai peeteel pahr mineem fakameem wahrdem. Tagad kahdu wahrdu pahr meeru un strihdi. Ka dauds leetas, ta ari meeru un strihdes leetas zilwekeem dohmas fchkirahs: zits kuhtribas dehl, zits strahdafchanas dehl meeru ranga ufstureht; zits atkal netajfnibu mihledams, zits tajfnibu aifstahwedams strihdinu zet. Ta tad mums ir daschadi meera-mihlotaji un daschadi strihdinu-zehleji. Bet lai nebuhtum kuhtri meera-mihlotaji un kildigi strihdinu-zehleji, tad apdohmajim, kas mums darams, lai teeufcham nopelnitum to flawu, kas muhsu tautai peeufkirta, prohti Latweefchu tauta teel nofaukta par „meerigu tautu.“ Tapehz ufsturesim meeru un to daridami nepeemirufsim, ka meers naw meegs; meeru kohpjoht jastrahda, ar darbeem japeerahda, ka efam meera-mihlotaji. Kad nu kildigs kaiminfch rohdahts, tad tahds jaatraida, lai mums meera darbus netrauzetu. Jaw wezais Luters, pahr zetorto luhzfchanu runadams, peemin fatizigus kaiminus ka pee deenifchkas majes peederigus.

Weigas wehl kahds wahrds jafaka pahr strihdinu. Kur dohmas fchkirahs, tur strihdinfch rohnahs un strihdinfch beidjahs, kad strihdneeki, pehz tajfnibas un pateefibas dshdamees, zits zitu ranga pahrleezinahit un tajfnibu neleeds tam, kas pa-

teeufibu runajis jeb rafstijis; bet kur strihdinfch zetahs pahrestibas jeb teepfchanahs dehl, tur pahri-daritajs jafawaldfina, teepumam balemute jaaisbahfch, bet ja to nefpehz, tad finams netajfnibai un pahrestibai ir wirfrohka, tad strihdinfch paleel par ufmahlfchanohs.

Ari starp mums Latweefcheem daschreif strihdini rohdahts un negrib beigtees, un kapehz? Nu tapehz ka strihdina aifnemto leetu pee malas atstahdami ranga tikai pretineekam ufkrift wirfu, to iffohboht un peeumeet. Ja ta strihdahs, tad strihdinam labs gals naw gaidams, tad ar strihdinu meeru nepanahks, bet zels naidu un fchkelfchanohs. Lai gohdatum fawu tehwu flawu, kas meeru kohpa, mehs strihdinus nezefsim pahrgalwibas un teepfchanahs dehl, bet ja strihdamees, tad strihdamees tajfnibas un pateefibas dehl. „Meers baro, nemeers pohsta,“ bet „meers naw meegs.“ Meera draugs.

Laiks ir nauda.

Kahda grahmata bohde eenahl fchihds gribedams few grahmatas pirft. Grahmatahm, ka jaw finams, ir fawa nolikta zena, un kaulefchanohs jeb dingefchanahs ir welta; bet fchihds jaw newar bef kaulefchanahs iftikt un dingejahs ilgu laiku, lai jel kahdu drufzinu un ja ne wairak tad lai jel kahdas kapeikas no mafjas atlaiftu. Gan grahmatu pahrdewejs faka, ka kaulefchanahs ir welta, bet fchihds tomehr tchinkft ka tchinkft. Beidsoht grahmatu pahrdewejs fchihdam faka: „Ja grahmatas gribi nemt, tad tahs tagad ir palifufchas dahrgakas.“

„D wai!“ fchihds eebrejhahs, „kapehz tagad dahrgakas?“ „Laiks ir nauda,“ grahmatu pahrdewejs meerigi atbildeja. „Ar fawu kaulefchanohs tu man laiku esi aifkawejis un tapehz grahmatas par tik dauds palifufchas dahrgakas.“

Schihdam grahmatas wajadseja. Winfch newareja, neko dariht, bija grahmatas jaem un dahrgaki ja-aifmafja. Ja wisi ta daritu, tad pat fchihdus no dingefchanas noradinatu.

Wahrdi naw darbi.

Ne pehz wahrdem, bet pehz darbeem buhs apfpreest zilweku. Kahda zeetuma pee Elbes upes Wahzija atrohdahs muifcha, kas kahdam fwehtulam peeder. Ghlas preefchpufe fwehtulis fawai dshwojamai mahjai lizis ufkriftiht tohs wahrdus: „Nahzeet fchurp, kas juhs efat apbehdinati un apgruhinati u. t. pr.“ Bet ja kahds peeufusis zetineeks tohs wahrdus lasidams grib mahjas no ohtras pufes ee-eet, tad winfch atrohd tohs wahrdus: „Ge-eefchana fche ir aifleegta.“

Wajafchana pehz mihlafas.

Mihkala, kur esi Tu,
Waj tablu esi fweufchuma,
Waj tuwu fche pat tehwijā?

Kas man to fazitu!?
Kad dshwa, tad tew' mekletu,
Kad mirufe, tad nomirtu.

Piis.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plates.

No jenfures atwechlehts. Mihga 7. Februari 1875.